BIBLIOTECA CENTRALĂ REGIONALĂ R.P.R. Hunedoara-Deva

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Scînteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL P.C.R.

Anul XXXVI Nr. 7253 | Miercuri 15 februarie 1967 | 6 PAGINI — 30 BANI

CU CE S-A SOLDAT PRIMA LUNĂ A ANULUI PE ȘANTIERELE INDUSTRIALE?

În conformitate cu legea planului de stat pe 1967, în acest an urmează să se realizeze un volum de investiții economice și social-culturale de aproape 52 miliarde lei, adică tot atît cît în perioada 1951-1955. Factorii cu responsabilități în acest domeniu – titulari de investiții, proiectanți, constructori – au început activitatea în acest an în condițiile cunoașterii din timp a sarcinilor planului. Se prevede ca în trimestrul I din acest an să se realizeze peste 20 la sută din planul anual de investiții. În contextul acestei sarcini, luna ianuarie a avut un rol deosebit de însemnat. Cum s-au îndeplinit graficele de investiții și planul pe această primă lună a anului 1967, în ce ritm s-a desfășurat activitatea pe șantierele unor construcții industriale?

(În pag. a III-a, publicăm constatările prilejuite de raidul-anchetă întreprins pe șantierele unor obiective industriale din regiunile Iași, Oltenia și Mureș-Autonomă Maghiară).

În construcție la Brăila

Un nou ansamblu de locuințe

Pe șoseaua națională, la intrarea în Brăila, se afla un loc viran denumit de localnici Hipodrom. La începutul anului trecut s-a deschis aici șantierul unui ansamblu de locuințe destinat în cea mai mare parte chimiștilor de la celc două combinate chimice de la Chiscani. În prima etapă se vor înălța 50 blocuri însumînd laolaltă 3 340 apartamente.

Marea majoritate a apartamentelor sînt cu 3 și 4 camere și au o mai bună împărțire interioară. Băile și bucătăriile sînt placate cu faianță și plăci ceramice. La finisajele exterioare predomină cărămida specială aplicată, plăcile ceramice în culori pastelate.

Cei peste 10 000 de locuitori ai ansamblului de locuințe Hipodrom vor dispune de numeroase construcții social-culturale, un complex și un punct comercial, o școală cu 24 săli de clasă, creșe și grădinițe pentru copii, grupuri sanitare, club, bibliotecă și un parc sportiv. Pentru posesorii de autoturisme proiectanții au prevăzut garaje. Primele 680 apartamente ale noului cartier au fost predate locatarilor pînă la începutul acestui an.

Construcția întregului ansamblu de locuințe va fi încheiată în 1969.

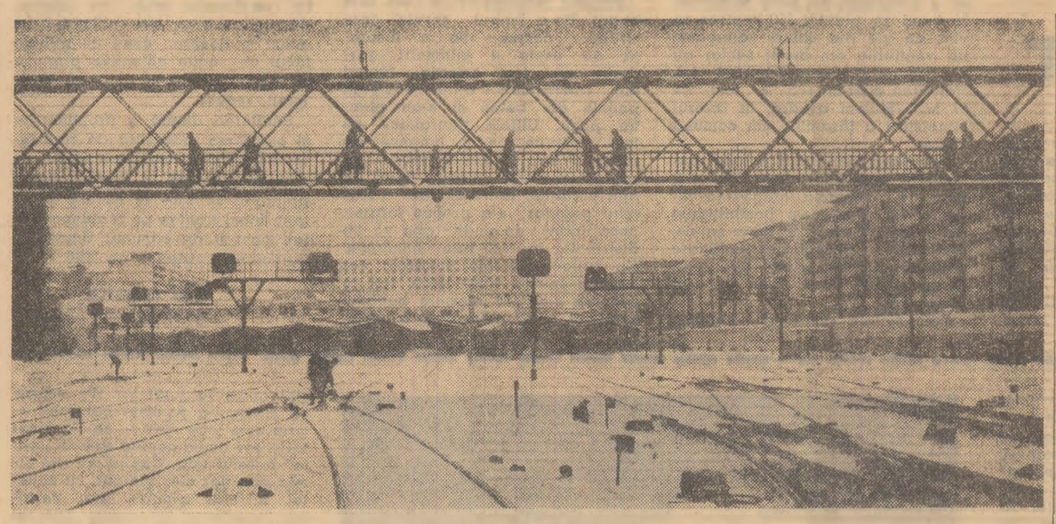

Încrucișări... Foto: A. Cartojan

În ziarul de azi

- 3... DINTR-UN FOC! (foileton)
- GĂSIȚI INTERESANTĂ VIAȚA CULTURALĂ DIN ORAȘUL DUMNEAVOASTRĂ?
- PE PODIUMUL SOLISTULUI
- ÎNSEMNĂRI DE CĂLĂTORIE DIN FINLANDA
- Răsfoind presa străină: MOARTEA UNUI PREȘEDINTE

PRELEGEREA cartea de vizită a profesorului

opinii

Acad. Eugen A. PORA
profesor emerit

Prelegerea este una dintre cele mai importante componente ale procesului de învățămînt superior. Profesorul transmite de la catedră nu numai ce el a învățat de la maeștrii săi, ci și tot ceea ce el însuși sau contemporanii săi au adus nou în domeniul respectiv de specialitate.

Această dăruire a profesorului constituie, după mine, unul dintre factorii cei mai importanți ai unei prelegeri eficace, memorabile.

Chiar din primul an al studenției mele, în 1928, am luat contact cu profesorul Ion Scriban, specialist recunoscut pe plan mondial. Prelegerile sale de zoologie și anatomie comparată ne desfășurau dinaintea ochilor imaginile unei evoluții morfologice, în care firul conducător era întotdeauna filogenia. Profesorul își ținea lecțiile plimbîndu-se printre bănci, cu un băț lung în mînă, cu care ne arăta, în lungul șir al planșelor colorate atîrnate în sală, acea figură care ilustra o afirmație de corelație funcțională. Îmbrăcat în halat alb, cu statură masivă și capul încadrat de plete, cu un limbaj ales în care picura din cînd în cînd ușoare glume, profesorul meu de zoologie mi-a lăsat o imagine de dascăl pe care am căutat mereu să o urmez.

Profesorul Emil Racoviță ne expunea la fiecare prelegere o adevărată conferință, în care graiul său moldovenesc, molcom, presărat cu arhaisme de cronică și iz de basm, ne-a făcut să-i

(Continuare în pag. a IV-a)

Secvență de pe șantierul Sistemului hidroenergetic și de navigație Porțile de Fier

Foto: Gh. Vințilă

ancheta socială

de Mihai STOIAN

CARTOFUL AR PUTEA FI UN ALIMENT DELICIOS DACĂ...

Bună parte din zecile de feluri de mîncare servite la restaurante au ca garnitură cartofii. În casă, gospodina rezolvă mai ușor orice meniu cînd are la îndemînă cartofi. Într-adevăr, pentru foarte multă lume cartoful, alături de pîine și carne, constituie un aliment de bază. În mod normal cînd un produs intră într-o măsură atît de mare în alimentația cotidiană sînt îndreptățite întrebări ca acestea: de ce nu sînt cartofii de calitate superioară, de ce există pe piață sorturi degradate de cartofi? Sînt întrebări adresate prin scrisori redacției, sînt ecouri auzite la restaurante, nedumeriri ale gospodinelor.

Într-adevăr, la un restaurant din Capitală se făcea observația că feliile de cartofi serviți ca garnitură la friptură erau de diferite nuanțe. Unele albe, altele galbene, iar unele băteau spre vînăt. Bucătarul, sau orice gospodină, cunoaște misterul: cartofii folosiți sînt de mai multe soiuri și de aceea și culoarea lor diferă. Nu este singurul neajuns. Unii fierb greu, alții se sfarmă repede. Mulți tuberculi au ochii îngropați adînc încît dau bătaie de cap la curățat și provoacă multă risipă. Uneori, după curățat, gospodina rămîne cu ceva mai mult de jumătate din cantitatea de cartofi cumpărată la piață. Cartofii prăjiți nu au gust, nu se înmoaie, rămîn uscați și seci. Să vedem care sînt cauzele acestei situații. Există o preocupare pentru îmbunătățirea calității acestui produs? Să începem cu o incursiune în trecut.

Cu cîțiva ani în urmă, autorul acestor rînduri a fost invitat la restaurantul „1 Mai" din Capitală, unde se organizase o originală degustare de cartofi. În expoziție erau prezentate preparate din aproape toate soiurile cultivate la noi în țară: cartofi care nu se sfarmă la fierbere, buni pentru supe și ciorbe; alții — cu miezul alb și pufos, potriviți pentru piure; mai tari, pentru a fi serviți ca garnitură și apoi cartofii prăjiți în diferite feluri. S-au dat note și s-a făcut o clasificare, așa cum se procedează la fiecare degustare. Specialiștii în arta culinară au arătat ce soiuri să se producă, iar cei din agricultură, ca și organele de valorificare, și-au notat aceste cerințe.

Au trecut de atunci cîțiva ani. Ați putut face o alegere pentru supe, piure ori pentru prăjit? Nici vorbă. Au existat în schimb, în a doua jumătate a anului trecut, cartofi de vară în cantități îndestulătoare și de bună calitate.

Am solicitat părerile mai multor specialiști în legătură cu problema calității cartofilor de toamnă. Ne-am adresat, în primul rînd, celor care aduc la piață această marfă, și anume organelor de valorificare. Tov **Ion Neamțu**, director în Departamentul pentru valorificarea legumelor și fructelor, ne-a relatat:

„Există norme de calitate și la cartofi, dar unitățile producătoare, întrucît nu dispun de o varietate de soiuri valoroase, obțin și livrează, în cele mai multe cazuri, o producție pe care consumatorii o știu de la piață: inferioară din punct de vedere calitativ. Noi am făcut un început bun în această direcție. Am livrat soiuri pure în saci din fileu textil. Dar proporția lor față de cartofii desfăcuți în vrac este foarte mică. Hotărîtor este ca în unitățile agricole

Ion HERȚEG

(Continuare în pag. a III-a)

Familia — organism complex din care face parte copilul — aparține la rîndul ei unui organism și mai cuprinzător, pe care trebuie să-l reprezinte absolut fidel copilului. Numai așa se pot transmite generațiilor următoare principiile de viață ale societății în care trăiește. Cu cît mai perfect reproduce familia structura mediului înconjurător, cu atît mai exact ajunge la copii zestrea societății, căci părinții sînt primii păstrători ai moralității, ei sînt — în ochii copilului — garanția viitorului. Fiecare părinte e oglinda întregului univers. Fiecare familie constituie o adevărată constelație în care individul trebuie să-și aibă locul său distinct. Dar strălucesc oare toate aceste constelații?

În istoria societății omenești a existat o îndelungată perioadă în care familia a deținut, aproape în exclusivitate, rolul de educator social al copilului. Dezvoltarea tehnicii, industrializarea masivă, societatea devenită mai complexă — toate au impus, de-a lungul timpului, diferențierea factorilor educativi, specializarea lor. S-ar părea că specializarea asigură astfel categoric dezvoltarea armonioasă a copilului; ea a dat însă naștere și unei primejdii: neconcordanța factorilor educativi.

Familia, rămasă cel mai puternic mijloc de influențare a copilului, adolescentului, are în sarcina ei și astăzi, în primul rînd, răspunderea pentru ucenicia socială a copilului.

Pentru a face față acestei grele misiuni, ce anume trebuie să știe părinții despre copiii lor — și despre ei înșiși?

Ce știți despre COPIII dumneavoastră?

Sistematizînd răspunsurile primite la întrebarea de mai sus, am stabilit următoarele categorii și procente:

- „totul" — 74 la sută
- „îi las o independență absolută" (de acțiune și gîndire) — 18 la sută
- „aproape totul" (dar să aibă și unele „secrete" ale lui) — 8 la sută.

Ce urmăriți în special?

- să fie cît mai bine dezvoltat din punct de vedere fizic, să fie sănătos — 18 la sută
- să i se transmită o serie de norme de conduită — 24 la sută
- să fie cît mai temeinic pregătit în vederea viitoarei profesiuni — 42 la sută
- să fie convins că părinții sînt ființele cele mai apropiate, că pot conta pe părinți și la necaz — 10 la sută
- să știu în ce măsură îmi seamănă — 4 la sută
- diferite alte răspunsuri — 2 la sută.

Dar de la vorbe la fapte e un drum lung. Am încercat să vedem prin ce mijloace se realizează în practică aceste deziderate părintești. Iată cîteva păreri:

Părinții

- Nu înțeleg să-mi ascundă nimic, mai ales că lipsesc și mult de-acasă. Am întotdeauna grijă — seara sau dimineața, depinde de schimbul în care lucrez — să-mi întreb băiatul ce a făcut peste zi, ce i s-a întîmplat bun sau rău. E cea mai serioasă metodă **(Petre Dragomir** — mecanic-auto);
- Mă preocupă, în primul rînd, tot ce ține de pregătirea lui școlară și de rezultatele din clasă. Cred că pentru rest mai e timp **(Maria Petrișor** — funcționară);
- Eu nu-mi împiedic băieții — am doi — să împărtășească viața și emoțiile întregii noastre familii. Nu sînt de acord cu părinții care-și „izolează" copiii, nu le dau dreptul să trăiască în întregime viața unei familii. Cred că așa cum fac eu este mai ușor. să-i ceri copilului să-și împărtășească tot ce i se întîmplă, deși eu sînt de principiul că trebuie să aibă și el dreptul la micile sale „taine" **(Ambrozie Munteanu** — proiectant);
- Mă preocupă, pe lîngă calificarea lui tehnică — vreau să devină electronist — să-l calific și ca om. În fond, una fără alta nu prea are valoare. De aceea urmăresc îndeaproape fiecare reacție a sa, nu o corijez pe loc dacă observația nu e esențială și suferă deci amînare, dar iau măsuri de îndreptare **(Raluca Ionescu** — chimistă);

(Continuare în pag. a II-a)

PORTUGALIA — O CHESTIUNE DE ORDIN UMAN

Articol scris pentru „Scînteia"
de A. DE NORONHA-RODRIGUEZ*)
publicist portughez

Patruzeci și unu de ani de opresiune, tiranie, sete de dreptate și libertate! În afară de toate implicațiile sale politice, sociale, economice sau militare, problema portugheză este în esență de ordin uman, iar valorile sale umane trebuie apărate în lupta dintre forțele de drept și dreptul forței polițienești.

Cînd se vorbește de „problema portugheză" o firească asociație de idei determină pe cei care cunosc mai puțin realitățile să-și îndrepte inevitabil gîndul spre genocidul care se practică în coloniile africane — Angola, Mozambic, Guineea, Sf. Toma și Capul Verde. În anumite cercuri se vîntură și ideea că războiul colonial care este dus pentru suprimarea drepturilor fundamentale ale africanilor ar fi o cauză națională în care sînt implicați portughezii din metropolă. Nimic mai iluzoriu decît să considerăm că o pătură conducătoare, cu interese economice considerabile în acele posesiuni coloniale, va putea vreodată să reprezinte conștiința națională.

Dictatura portugheză, personificată în cei 41 ani de existență a ei de președintele Consiliului de Miniștri, Antonio de Oliveira Salazar, s-a consolidat prin crearea poliției secrete (P.I.D.E.), prin implantația unei structuri economico-sociale corespunzătoare a capitalismului monopolist, prin al său „sacro santo" (spirit sacru), cu ajutorul bisericii catolice-apostolice romane și, bineînțeles, cu sprijinul atît financiar cît și militar al puterilor imperialiste. Dispunînd de un asemenea sprijin puternic încă de la formarea sa, n-a fost greu pentru dictatura portugheză să facă „tabula rasa" toate garanțiile constituționale și să modifice în mod arbitrar, pentru interesele oculte ale regimului, propria constituție politică a națiunii.

Efectiv, îndată după instaurarea dictaturii, a apărut atotputernica P.I.D.E. cu drepturi nelimitate de a exila pe oricine și a înăbuși orice manifestare populară contrară „ordinii" în vigoare. Mai tîrziu, cînd s-au făcut auzite primele strigăte de revoltă ale maselor, guvernul a întărit și mai mult structurile statului polițienesc. Pe plan intern au fost, totodată, legiferate acele măsuri prin care să fie apărate și consolidate interesele economice de care dispunea metropola în colonii și cărora li se opun forțele progresiste ale națiunii, ca și opinia democratică din exterior.

(Continuare în pag. a VI-a)

** Autorul, diplomat și publicist, condamnat pentru participarea la mișcarea opoziționistă, la închisoare pe 28 de ani, a fost eliberat după 5 ani de detențiune ca urmare a presiunilor opiniei publice.*

În timpul detențiunii sale la închisoarea politică din Caxias, N. Rodriguez a avut contacte cu conducători ai opoziției din Portugalia și ai mișcării de eliberare a coloniilor. Împreună cu aceștia el a format Frontul de eliberare națională și colonială, care și-a propus. să fie un organ militant împotriva dictaturii din Portugalia, pentru încetarea genocidului practicat în coloniile portugheze.

FAPTUL DIVERS

Oameni corecți!

La Întreprinderea de construcții drumuri-poduri și lucrări speciale de transporturi din Suceava se aștepta un control. Peste 70 tone de ciment pietrificat din pricina proastelor condiții de depozitare au fost îngropate sau aruncate în rîul Suceava. Controlul a constatat o lipsă de 258 tone ciment. Conducerea întreprinderii justifică : „Cantitatea se încadrează în norma de pierderi prevăzute". Cu alte cuvinte, sînt oameni corecți : nu risipesc mai mult decît le este îngăduit. Anul acesta cîte tone de ciment vor mai arunca în rîu ? Să aibă măcar proiectul unui baraj. În doi ani ar fi gata.

„Eroinele"

Soții Popa din P. Neamț au divorțat. Copiii au rămas tatălui. Mama, recăsătorită (Eugenia Iosub) s-a mutat la Iași. Zece ani n-a vrut să-și vadă copiii. La rîndu-i, tatăl se căsătorește, însă nu pentru mult timp. Sperată de „greutăți", soția (azi Maria Păduraru) „abandonează". Mai tîrziu, tatăl își pierde viața într-un accident. Rămîn în urmă-i doi copii (de 11 și 13 ani) și o situație materială tentantă. Și iată-le pe cele două femei cerînd, îndoliate, dreptul la tutelă și la... moștenire. Tribunalul a hotărît lucid : „singurii moștenitori sînt copiii. Tutore — fratele tatălui". Și astfel a luat sfîrșit lupta avară a celor două „mame" profund înlăcrimate...

Merge treaba ?

Pentru a înlătura zăpada necurățată la timp, edilii orașului Brașov au turnat pe străzile intens circulate o enormă cantitate de sare. Aceasta a distrus îmbrăcămintea asfaltică. Nu-i ceva nou la Brașov. Pentru repararea străzilor „mîncate" de sare s-au cheltuit în 1964—1965, 1,5 milioane lei ; în acest an, repararea străzilor va costa, după calcule estimative, 3,5 milioane lei. Iarna sînt stricate, vara — reparate. Cum s-ar spune, doi încarcă, doi descarcă. Merge treaba ?

Jurnal intim

„Azi am strigat „Evrika !" descoperind secretul păstrării în garanție : trimiți întreprinderilor brăilene „Progresul", „Stinca", „Exportlemn" sau G.A.S. obiectele de păstrare. Rămîn sigur în gară o vreme bunicică. Dovadă că în ianuarie cele 4 unități brăilene au plătit 170 200 lei locație. Cam mult, dar... statul plătește ! „De mă angajează director comercial la una din aceste întreprinderi, plătesc toate locațiile de pe liniile principale și secundare, din gări și cantoane... Să intru în istorie, fie și pe scara de serviciu. Scopul scuză mijloacele" — ne spunea un prieten contabil.

Pe Mureș

Apele Mureșului s-au învolburat (a plouat în februarie !). Sloiurile de gheață s-au blocat între comunele Sîmbăteni și Păuliș, raionul Lipova. Revărsîndu-se, rîul a inundat peste 100 ha teren agricol. La punctul „Hada", 12 familii rămăseseră izolate în mijlocul apelor. Pentru a le aduce în sat a fost necesară intervenția unei unități militare. Acum familiile s-au reîntors la casele lor. Deși locuiesc între comune, nu sînt izolate de colectivitate.

Gura lumii

— Pentru azi, trei concurenți. Ce trăznaie cunoașteți ?

Primul : „La Casa de cultură Horezu (Argeș), abia terminată, se clatină coșurile. Unul a căzut, două stau în proptele. Nu-i trăznaie, dar e adevărată". *Al doilea*: „La spitalul din Tg. Neamț chirurgii lucrează în frig. Depozitul din P. Neamț n-a mai trimis combustibil spitalului de o lună. Nu-i trăznaie, dar de-o intra șeful depozitului pe mîna chirurgilor, iese una".

— Al treilea. Unde-i al treilea ?

— Așteaptă de patru ore în autogara din Sighet. Așa-i obiceiul acolo : autobuzele pleacă în cursă cu 3—4 ore întîrziere."

(Concurenții n-au spus nimic nou. Ne-au cotrobăit, isteții, prin corespondențele de pe masă).

Rubrică redactată de
Ștefan ZIDĂRIȚĂ
Ștefan DINICĂ
cu sprijinul corespondenților „Scînteii".

Dovezile hărniciei deputaților și cetățenilor

Cetățenii din comuna Unirea se bucură de renumele de buni gospodari nu numai în cuprinsul raionului Focșani, ci și în alte părți ale regiunii Galați. Tovarășul Ion Grosu, președintele sfatului popular comunal, s-a oferit cu vădită mîndrie să ne înfățișeze realizările din ultimii ani.

Comuna nu este mare : doar 470 case și 1 460 locuitori. Dar casele — mai toate noi — înșirate ca o salbă pe marginile șoselei ce urcă în pantă lină pe malul Milcovului spre Măgura Vrancei, electricitatea, antenele de radio și televizor, asfaltul și apa curentă, cinematograful arată că multe din atributele civilizației moderne, spre care țărănimea noastră tinde și pentru înfăptuirea cărora sporesc an de an posibilitățile, aici au devenit realitate. Este vorba despre un sat nou ? Dimpotrivă. O monografie veche, pe care o aduce „la zi" învățătorul Ion Ghiuță, îi atestă, pe bază de documente scrise, o vechime de peste 300 ani. Cum va fi arătat la începuturile sale? Însuși numele comunei Pătești, menținut pînă acum 3 ani, este semnificativ. Pe vremuri, marea majoritate a locuitorilor ei erau clăcași. Satul a întinerit în ritm rapid în ultimele două decenii. Cooperativa agricolă are 400 hectare de vie, aproape jumătate din întreaga suprafață de teren de care dispune. Dar despre acestea ne dă cîteva amănunte deputatul Virgil Staicu, președintele cooperativei. „Viticultura era o veche ocupație a noastră. Cooperativizarea ne-a permis să o practicăm pe baze științifice. În 4 ani am plantat 150 hectare cu viță de vie din soiuri valoroase, iar veniturile din acest sector au depășit anul trecut 1 100 000 lei. Valoarea zilei-muncă a fost de 57 lei". Sîntem așadar, la izvorul bunăstării a țăranilor din comuna Unirea.

Creșterea veniturilor a creat posibilități oamenilor de a trăi mai bine, de a schimba înfățișarea comunei lor. Dar, deși posibilitățile materiale au sporit în toate satele, realizările gospodărești-edilitare obținute aici sînt mult mai mari decît în alte părți. Cum au fost obținute ?

Președintele sfatului popular ne-a vorbit despre munca plină de entuziasm și pasiune a celor 14 deputați comunali, care au reușit să atragă în activitatea obștească pe toți cetățenii. „Secretul constă în munca colectivă, în atragerea oamenilor la o activitate susținută, încît să vadă în înfăptuirea obiectivelor de interes obștesc propriul lor interes. Spre deosebire de acum 3—4 ani, cînd prin bună gospodărire înțelegeam doar văruirea gardurilor, săpatul unor rigole și alte lucrări mărunte, anul trecut am chibzuit temeinic și am concentrat mijloacele materiale și forțele cetățenilor spre înfăptuirea unor lucrări de larg interes obștesc, trainice, definitive. Sarcinile au fost împărțite între deputați, între comitetele de cetățeni".

Bilanțul realizărilor pe 1966 este bogat. De-a lungul șoselei care străbate comuna pe o distanță de peste 4 kilometri gardurile au fost retrase, făcînd loc trotuarelor. S-au construit podețe din beton și s-au plantat pomi. Ulițele lăturalnice au fost pietruite pe o lungime de peste 2 km. De multă vreme locuitorii comunei duceau lipsă de apă potabilă. Într-o sesiune a sfatului popular s-a propus forarea unor fîntîni de unde apa să fie distribuită în sat prin conducte. Cu mijloace locale, lucrarea s-a realizat într-un timp scurt. Azi în comună sînt 33 cișmele publice, cetățenii și-au adus apa în casă.

Valoarea lucrărilor efectuate anul trecut prin muncă patriotică se ridică la 255 500 lei. Cifra capătă o semnificație aparte, atestînd larga participare la activitatea obștească, dacă o raportăm la numărul relativ mic al locuitorilor.

I-am văzut pe deputații din comuna Unirea la lucru. Oamenii îi înconjurau cu dragoste și respect. Toți cei 14 deputați comunali au fost propuși candidați și în apropiatele alegeri de la 5 martie.

— Anul acesta este prevăzută realizarea altor obiective gospodărești importante : construirea de trotuare pe o distanță de 3 000 metri, construcția unor săli de clasă la școală, lucrări de stăvilire a eroziunilor pe Valea Milcovului și altele. Acum, în campania electorală, se discută mult, cu interes, despre ceea ce s-a realizat pînă acum și despre ceea ce trebuie făcut ca noile obiective propuse să fie înfăptuite la timp, cu cheltuieli reduse.

Studierea atentă a propunerilor și stabilirea măsurilor de realizare, antrenarea maselor largi de cetățeni explică în bună măsură prețuirea de care se bucură deputații, locul frunțaș pe regiunea Galați ocupat de comuna Unirea în întrecerea patriotică pe 1966.

Radu APOSTOL
corespondentul „Scînteii"

Piese de schimb la domiciliu

Posesorii de aparate de radio, televizoare, picupuri și magnetofoane își pot procura, fără bătaie de cap, piesele de schimb necesare întreținerii în bune condiții și reparării aparatelor pe care le posedă. A fost înființat un magazin specializat — „Dioda" — care expediază, la cerere, prin ramburs poștal, piesele solicitate. Adresa magazinului este : București, oficiul poștal 61.

DEMONSTRAȚII PRACTICE CU UNELE ARTICOLE DE MENAJ

În rafturile magazinelor cu articole de menaj se află numeroase piese utile, care ar putea ușura munca gospodinelor. Pentru a le relieta calitățile și a prezenta modul lor de funcționare, se organizează demonstrații practice, în ziua de 16 februarie, la orele 17,30, în magazinele din Bd. 1848 nr. 35, Aleea Circului și Bd. Magheru nr. 43. Un personal calificat va da lămuririle necesare. Dintre articolele care vor fi prezentate menționăm masa pliantă pentru călcat, cărucior cu sacoșă pentru piață, perie rotativă pentru lustruit parchetul, suport pliant pentru uscat rufe, cuțite pentru curățat zarzavat.

Se prevede ca asemenea demonstrații să mai aibă loc și în după amiezele zilelor de 23 februarie, 2, 9, 16, 23 și 30 martie.

Adunări sătești ale cooperației de consum

În întreaga țară se desfășoară adunările sătești ale cooperativelor de consum. La cele care au avut loc pînă acum au participat peste 1,8 milioane cooperatori. Cu acest prilej, ei au evidențiat preocuparea Consiliilor de conducere ale cooperativelor sătești și lucrătorilor din cooperație pentru o mai bună aprovizionare cu mărfurile solicitate de săteni, precum și pentru achiziționarea unui volum sporit de produse agro-alimentare. Totodată, au fost arătate neajunsurile care mai persistă la unele cooperative de consum, în special în direcția aprovizionării cu unele produse de franzelărie, lactate și în dezvoltarea activității de prestări de servicii etc. De asemenea, cooperatorii din numeroase sate din regiunile Argeș, Brașov, Galați, București, Iași, Oltenia, Ploiești, Mureș-Autonomă Maghiară au arătat că, datorită lipsei de preocupare a gestionarilor și consiliilor de conducere, din magazine au lipsit anul trecut, o bună perioadă, materiale de construcții, diferite piese pentru cărțe, tricotaje, încălțăminte pentru copii ș. a. Pentru îmbunătățirea în continuare a muncii în cooperația de consum, participanții au făcut numeroase propuneri. (Agerpres)

Ce știți despre COPIII DUMNEAVOASTRĂ?

(Urmare din pag. I)

● Mă supără nu numai acei părinți aflați la extremă — care-și neglijează total copiii, îi abandonează chiar, — ci și acei care își tutelează prea îndeaproape copiii — cei ce suferă de așa-zisa „dragoste sufocantă". Eu îmi las copiii să facă și ei față, singuri, unor dificultăți care li se ivesc în cale. Nu sînt adeptul educației spartane, dar nici al cocoloșirii. Cocoloșirea, exagerata atenție te liniștesc pe tine, părinte, tată sau mamă, fiindcă-ți dau impresia că ții copilul în palmă, și cînd colo tocmai o astfel de atitudine părintească prezintă, după mine, riscul de a dezvolta la copii o anumită libertate interioară exagerată (pe care în exterior nu e lăsat s-o aibă), care scapă deci oricărui control și devine, implicit, negativă, de vreme ce reprezintă un lucru ascuns, o introvertire. În locul unei comunicări încrezătoare, mulțumitoare, se dobîndește altceva. Copiii astfel crescuți au rareori „curajul" să discute deschis, cu părinții de acest tip, o chestiune cît de cît mai dificilă (dr. **Radu Sandu**) ;

● Rostul întrebării dv. e limpede, de aceea adaug la ea o idee pe care aș dori-o inclusă în concluzii : operația pe care o avem de făcut e **în doi timpi** : a) să ne înțelegem mai bine rolul ; b) să ne asigurăm că dezvoltăm la tineri asemenea principii și deprinderi, încît ei să poată deveni părinți și mai buni ai primei generații următoare (ing. **Matei Popa**).

Profesorii

● Familia n-are la dispoziție un „regulament de ordine interioară" strict, care să-i indice permanent și precis dacă ceea ce a făptuit copilul trece sau nu pragul admisibilului. „Bunul simț" îți joacă de multe ori renghiul. De aceea îmi și pun mereu întrebarea : o „școală a părinților" este un lucru chiar atît de utopic ? Această școală ar trebui să urmărească tocmai deplina consecvență a tuturor factorilor educativi. De ce nu s-ar învăța și complicata profesiune de părinte ? (prof. **Alexandru Popovici**).

● Vin în ajutorul celor afirmate de confratele meu cu un exemplu: un elev de-al meu, din clasa a XI-a C., era excepțional dotat pentru matematică. Stînd de vorbă cu el, am aflat că vrea să urmeze politehnica. „Fără îndoială că profesiunea este admirabilă, am ținut eu să-i amintesc, și vei deveni un eminent inginer — dar am adăugat, și nu consider nici acum că am făcut exces de zel — că munca inginerească are și o mare însemnătate în cadrul economiei naționale". L-am auzit însă pe același excelent matematician într-a XI-a C. spunîndu-i după un timp unui coleg de-al său : „Oricum, ca inginer cîștigi mai bine, îți iei mai rapid mașină...". Nu m-a șocat teribil replica lui, deoarece, în fond, e firesc ca un tînăr de 17 ani să-și dorească, la maturitate, o cît mai totală reușită. Dar am fost profund dezamăgit — mînios chiar — cînd am aflat că „replica" elevului meu (trădînd de fapt o anumită concepție de viață) îi aparține tatălui acestuia. Mă întreb : de ce era nevoie ca părintele să mute accentul de pe **țelul moral** al unei activități umane, pe **scopul strict material** ? (prof. **Iuliu Pescaru**).

Autoritatea — cheia succesului ?

— Ce trebuie să știe un părinte despre copiii săi ? — ne întoarce întrebarea pilotul **Ovidiu Popa**, de la TAROM. Cred că răspunsul ar putea suna astfel : tot ceea ce-l ajută să nu i se stirbească autoritatea părintească.

Dar problema autorității e mai largă și-i privește pe toți educatorii.

Autoritatea părintească îi este folositoare copilului în măsura în care îi dă stabilitate și siguranță afectivă. Copilul are nevoie de imaginea unor părinți fermi și puternici — modele către care să tindă ; cînd ai părinți slabi, incapabili să țină piept pînă și voinței unui copil, „modelul" nu există.

Asemenea fenomenului denumit — în lumea plantelor — tropism, copilul se răsucește după „soare" — după părinții săi. Inițial el nu cunoaște altă lege a existenței. Apoi, firesc urmează ciocnirea de realitate. Dar trebuie oare să-l lăsăm pe copil să se ardă, ca să învețe singur că focul arde, că apa înecă etc ? Nu este mult mai normal (și mai practic) să-l scutim de asemenea „experiențe" ? Așadar, părintele are și rolul de a se substitui lecțiilor date de realitate, servindu-se de autoritate ca de un mijloc prin care-și apără copilul de anumite primejdii datorate nivelului scăzut de înțelegere al vîrstei.

— Aș adăuga că mi-am propus să-l formez pe fiul meu în așa fel încît să fie cît mai stabil și serios, dar noi, părinții, dorim — în mod paradoxal — să-i imprimăm și o anumită suplețe, o adaptabilitate absolut necesară într-o lume modernă, în rapidă evoluție, cum este societatea noastră.

Familia — cadru social fundamental

Sîntem la Școala generală nr. 12 din București.

— Pot afirma — ne spune prof. **E. Suhai** — fără teama de a greși, că obstacolul principal care stă în calea cunoașterii perfecte, de către părinți, a propriilor lor copii, constă în legătura insuficientă, încă greu de stabilit, între familie și școală. Mi s-a întîmplat, nu o dată, să invit anumiți părinți la școală, cu scopul de a discuta mai pe larg — și de a găsi împreună — cele mai adecvate mijloace de educare a copiilor. Dar m-am trezit în fața unui **zid al tăcerii**. Am mers eu la oamenii respectivi — lipseau de acasă ori nu vroiau să se arate, nu știu. Fapt e că am părinți (eu consider că în clasa mea, în bănci, o dată cu elevii, există — sau ar trebui să existe — și părinții lor) pe care nu i-am văzut niciodată la față (și dau aci, într-adins, numele lor complet : Nicoleta Marin, Antonescu Florea, Elena Mihăilescu). Documentîndu-mă, am extras din literatura de specialitate cîteva metode folosite și în alte țări, tocmai pentru depășirea impasului care intervine, uneori, în relațiile dintre școală și familie. Astfel, într-un studiu se amintea de inspirata inițiativă a unui director de școală, care a cerut fiecărui elev să-i scrie mamei sale o carte poștală cu următorul text : „Dragă mamă, vino o dată să mă vezi cum învăț la școală". Există școli care țin întotdeauna prima oră de curs de la începutul anului în prezența părinților, fiindcă așa, susțin respectivii educatori, legătura cu școala se menține mult mai ușor în restul anului. Sînt și specialiști care susțin că — și eu personal le dau dreptate — întîlnirile în colective mari părinți-profesori dau un rezultat inferior celor de la om la om : părinte-profesor. Este și explicabil : nu se pune doar chestiunea comunicării notelor luate de un elev, ori a motivării unor absențe, ci aceea a discutării unor probleme infinit mai subtile și mai complicate. Iată unele dintre ele :

— Petrec copiii mai mult timp liber între ei sau ei cu prietenii lor, decît împreună cu părinții ? Și ce se întîmplă atunci cînd timpul liber petrecut împreună cu părinții este limitat ? Ce se întîmplă dacă autoritatea părinților și priceperea lor de a-și orienta copiii scade pe măsură ce aceștia cresc ? Ce se întîmplă — în asemenea situație — cu unitatea familiei ?

— Nu cumva se acordă în familie o prea mică atenție aspirației firești către îmbogățirea orizontului cultural ? Nu cumva există un punct de vedere exagerat practic, legat numai de ceea ce se învață din manualele școlare pentru lecții și examene ?

— Se duc discuții în casă — aproape zilnic ar trebui — pe marginea muncii și profesiunii viitoare a adolescentului ?

— De ce foarte mulți părinți apelează la sfatul specialiștilor — pedagogi, psihologi, activiști de tineret, etc — abia atunci cînd se trezesc în fața unor fapte mai grave, comise de copii lor ?

Din experiența mea de pînă acum, nu prea îndelungată (fiind cadru didactic și mai ales în calitate de diriginte) mi-am putut „extrage", din realitate, mai multe tipuri de defecte părintești, care împiedică tocmai comunicarea naturală a copilului cu propriul său părinte :

1) Părintele lipsit de afecțiune. Caz foarte grav, reprezentat în școala noastră de P.C., care și-a părăsit mai de mult familia — nevasta și copiii — pentru o altă temeie. Mama copiilor a murit și ei sînt acum la tatăl lor. Pe semne că mama i-a povestit băiatului — care este încă elev — ce i-a făcut tatăl, iar acum copilul este în „grija" acestui tată. Copilul nu are nimic rău, dar și-a pierdut, cu sufletul lui mai gingaș, mai sensibil, încrederea în oameni. Știe tatăl lui acest lucru ? Fără îndoială că nu ! Am ținut să i-l spun eu, dar, în ciuda promisiunilor că va veni la școală, n-a venit nici pînă astăzi (deși lucrurile s-au complicat între timp, băiatul respectiv comițînd și un fapt mult mai grav).

2) Părintele nervos (M. B.) de care, pur și simplu, ne ferim, pentru că știm ce i se poate întîmpla copilului dacă-i spunem că a comis cea mai mică greșeală.

3) Părintele care stimulează înfumurarea la copii. Iată-o și pe eleva R. B., foarte bună la învățătură de altfel (dar și pentru că se află într-o clasă cu mai puține „vîrfuri"), cum lese la tablă cu nasul pe sus, mișcînd mîinile într-un fel anume, spectaculos. I se citește pe față : se socotește peste măsură de grozavă. Atitudinea ei actuală — stimulată de către părinți — ce conflicte va stîrni mai tîrziu, ce consum inutil de energie și timp va produce ! Ar fi și asta o temă de discutat.

4) Părintele care vrea să aibă un „robot" perfect. Este cazul G. C. Cînd fata ei ia nota 9, e un întreg scandal. Bietul copil învață tot timpul, dar, în mod obiectiv, nu e dotat egal pentru toate disciplinele. Or părinții vor media „10" ! Dar ce medie li se cuvine lor ?

5) Părintele veșnic îngrijorat. Mama elevei S. I. vine mereu, „ține legătura" cu școala, dar ne copleșește cu permanenta ei stare anxioasă. Unde mai pui că copilul ei vine la școală bătut, cu „urmele îngrijorării" mamei sale pe față ?

Esențial de afirmat este că nu e bine să aruncăm răspunderea de pe umerii școlii pe umerii familiei, și nici invers, însă rămîne bine definit un adevăr : **familia reprezintă pentru copil cadrul social fundamental.** De aceea este îndreptățită cererea repetată — și în presă — a înființării unor **centre de orientare a părinților** (peste lectoratele actuale), în care **să se organizeze colaborarea** dintre profesori, medici, psihologi, asistenți sociali, activiști de tineret, etc. E o necesitate care se impune.

Radioamatori

Foto : M. Cioc

3... dintr-un FOC!

foileton de Nicuță TĂNASE

O întîmplare fericită mi-a înlesnit acum o bucată de vreme să particip la o vînătoare de răpitori și răpitoare, neorganizată, în regiunea Iași. Mie, în timp ce plecam la vînătoare, mi-a ieșit un iepure înainte. Așa că am avut ghinion. N-am vînat nimic.

Mă întorceam acasă cu tolba goală. Aceeași întîmplare fericită a făcut să mă întîlnesc în orașul Iași cu un vechi adversar al meu în materie de vînătoare. Și dumnealui a început să mă tachineze :

— Halal vînător !

— Am avut ghinion.

— Nu te pricepi la vînătoare. Cînd am fost atunci împreună eu am vînat..

— Știu. 33 de iepuri, 16 urși și jumătate, 8 mistreți cu mistreața nouă...

— Fără glume. Eu am luat vînat, tu, coacăze. Habar n-ai de vînătoare.

— Eu ? Eu nu mă pricep, păi dintr-un foc îți dobor trei răpitori. Trei rozători din avutul obștesc.

— Te lauzi.

— Facem un rămășag ?

— Pe ce ?

— Pe o sticlă de Cotnari.

— S-a făcut !

Am ieșit la fereastră și am tras un foc în aer. Am strigat la cîinele meu Bumerrang :

— Aport !

Bumerrang a început să adulmece aerul, a zbughit-o, și în mai puțin de cinci minute a venit în fața noastră cu Victor Zavate, care era șeful Secțiunii de investiții la Sfatul popular regional Iași.

— Ce e cu ăsta ? — m-a întrebat adversarul meu.

— Am spus că dintr-un foc îți dobor trei rozători. Acest Zavate e rozător. El acum cîțiva ani și-a construit o casă cu credite de la stat. Dindu-i-se o muncă de răspundere la sfatul popular, Zavate și-a vîndut casa, a depus banii la C.E.C. și s-a mutat într-un imobil al statului. Aici, în acest imobil, mai erau însă cîțiva chiriași l-a scos. Le-a dat din fondul de locuințe al statului apartamente. Apartamente care trebuiau date unor cetățeni care nu și-au vîndut casele, care aveau nevoie într-adevăr de locuință. A ros, care va să zică, din fondul de locuințe al statului și, dacă a văzut că nu-i zice nimeni nimic, a început să roadă și din banii statului. A cheltuit zeci de mii de lei pentru înfrumusețarea imobilului, lustruirea lui. Bumerrang, du-l înapoi și mi-l aduci pe-al doilea.

Bumerrang l-a luat pe Zavate și mi l-a adus pe Gheorghe Filip.

— Acesta-i al doilea rozător. A procedat la fel ca Zavate. Nu știu precis cine i-a aprobat un fond de 9 600 lei pentru repararea imobilului în care urma să se mute. Dumnealui, pentru că are o muncă de răspundere la sfat, cu o singură întorsătură de condei a modificat suma. În loc de 9 600 lei a cheltuit cu înfrumusețarea imobilului 72 723 lei.

— De unde le știi pe toate astea ? — se miră vînătorul ieșean.

— Am spus că sînt un vînător cu experiență... Bumerrang, du-l înapoi și adu-mi-l pe al treilea.

Bumerrang a plecat.

— Tovarășe vînător, o să trebuiască să mai așteptăm puțin.

— De ce ?

— Cîinele meu de vînătoare va întîrzia. Al treilea rozător trebuie să-l aducă de la o distanță mai mare.

— De unde ?

— Tot din regiunea voastră. De la Bîrlad.

— Ce fel de armă ai ? Că nu m-am uitat la ea.

— Cu bătaie lungă.

— Sînt tare curios să-l văd pe al treilea rozător.

Bumerrang al meu a sosit de la Bîrlad.

— Îl cunoști ?

— Mi se pare că da. Nu e el președintele Sfatului popular al orașului Bîrlad ?

— Sper că n-o să mai fie. Pentru că și el e rozător din avutul obștesc.

— Ce-a făcut ?

— A învățat de la Zavate și de la Filip și a făcut și el la fel.

— Ce-a făcut ?

— E și el un vînător bun. A ochit un imobil impozant lîngă sfat, a scos locatarii, le-a dat locuințe în blocuri (construite din fondurile statului), a băgat mîna pînă la cot în bugetul sfatului, a scos vreo 78 000 de lei, a mobilizat cei mai buni meseriași din Bîrlad, a pus imobilul pe rulmenți (fabrica de rulmenți e alături) și s-a mutat în el... Bumerrang, du-l înapoi. Vezi să nu-l pierzi pe drum.

Bumerrang a plecat.

— Am cîștigat rămășagul ? Am doborît trei răpitori dintr-un foc ?

— Încă n-ai cîștigat.

— Cum nu ?

— Trebuie să verific.

— Verifică. Și dacă se întîmplă cumva să reiasă că ți-am spus o poveste vînătorească, îmi dau foc la armă.

De la povestea asta a trecut o perioadă de timp. Rozătorii au fost anchetați. S-au luat măsuri. Zavate Victor a fost destituit din funcția ce o avea; Filip Gheorghe a fost sancționat și i s-a interzis să se mute în apartamentul amenajat ; Ion Petrache a fost, de asemenea, destituit din funcție și scos din imobilul pe care și l-a lustruit...

CU CE S-A SOLDAT PRIMA LUNĂ A ANULUI PE ȘANTIERELE INDUSTRIALE?

IAȘI

7 la sută în luna ianuarie. Deci pe trimestrul I, 21 la sută

De doi ani, *„Țesătura" din Iași* se află într-un continuu proces de dezvoltare. Aici a fost prevăzut să se construiască o filatură, care să producă anual 4 000 tone fire pieptănate și 1 000 tone fire finisate. De asemenea, s-a planificat sistematizarea fabricii vechi, prin reutilarea țesătoriei cu războaie automate și modernizarea secției de finisaj, instalîndu-se noi mașini moderne și creîndu-se o nouă linie de albire, cu un plus de producție de 2,5 milioane metri pătrați de țesături finite anual. Pentru toate aceste lucrări, statul a alocat investiții de peste 326 milioane lei.

— *Pînă la sfîrșitul anului 1966*, ne-a spus tov. NICOLAE BĂRBULESCU, *inginer șef de investiții*, **Întreprinderea de construcții-montaje nr. 4 Iași, antreprenorul general al lucrărilor de construcții, ca și montorii fabricii noastre și-au îndeplinit exemplar îndatoririle.** *Noua filatură s-a construit și dat în exploatare la termenele stabilite, iar unele din spațiile de producție chiar în avans. Reutilarea țesătoriei cu toate cele 914 războaie automate s-a încheiat cu 6 luni mai devreme.*

— Potrivit prevederilor, în 1967 la „Țesătura" a rămas să se realizeze, în continuare, un volum de investiții de 29 300 000 lei, din care aproape 7 milioane lei construcții-montaje. Cum s-a pornit la atacarea acestor lucrări în luna ianuarie?

— *În ritm intens, din primele zile, după un plan judicios,* **respectîndu-se întocmai indicația potrivit căreia în trimestrul I trebuie să se realizeze circa 20—25 la sută din volumul investițiilor anuale.** Înaintarea lucrărilor pe toate șantierele fabricii are loc armonios, în ritm constant. **Valoric și fizic am realizat întocmai sarcinile planificate pentru luna ianuarie —** *la construcții-montaje și la procurarea de utilaje* **— adică circa 7 la sută din planul anual, ceea ce corespunde unei proporții, în trimestrul I, de 21 la sută.**

Continuînd discuția cu ing. ANATOLIE CERNEI, șeful serviciului investiții, și cu ing. VALERIU GEORGESCU, șeful montajului în regie, am aflat că realizările puteau fi și mai mari dacă nu apăreau unele impedimente exterioare.

— *În finisajul filaturii și al țesătoriei* — ne-a precizat ing. Anatolie Cernei — *este nevoie și de o serie de utilaje pentru completarea instalației frigorifice primite din import, cum ar fi rezervoarele și agitatoarele. Întreprinderea „Frigotehnica" din București, care este și subantreprenor la montarea instalațiilor de frig, nu numai că nu le asigură la timp, dar a propus, așa cum reiese dintr-o minută încheiată la 6 februarie a. c., amînarea livrării lor la sfîrșitul trimestrului II 1967, în loc de trimestrul I. Mai gravă este problema utilajelor pentru finisajul țesătoriei. Aceeași întreprindere a propus ca termen de livrare sfîrșitul semestrului II 1968, și nu în cursul trimestrului IV 1967, cum este planificat.*

— Sîntem informați că în privința lămpilor fluorescente există o propunere pentru ca acestea să nu se mai importe, ci să se procure de la „Electrofar" București.

— *Este adevărat,* ne-a spus tov. IVAN BERCEA, inginer-șef al șantierului nr. 214 Iași, principal subantreprenor la „Țesătura". *Ar fi foarte bine să nu mai apelăm la import. De fapt,* **„Electrofar" București a și livrat 3 460 de lămpi fluorescente, dar, din acestea 600 s-au ars și 1 850 s-au înnegrit. Întreprinderea trebuie să acorde o maximă atenție calității lămpilor fluorescente.**

— Există greutăți și în asigurarea tablourilor electrice de comandă?

— *Din păcate, da.* **Vinovat de întîrziere este Institutul de proiectări al industriei ușoare, care ne-a pus tîrziu la dispoziție** *(abia în decembrie 1966)* **documentațiile tehnice pentru secția de finisaj a filaturii.**

Cîteva concluzii: **propunerea întreprinderii „Frigotehnica" din București, de a amîna livrarea utilajelor respective, nu trebuie acceptată.** Ar însemna, cu bună știință, amînarea punerii în funcțiune a finisajului țesătoriei cu cel puțin 6 luni de zile, ceea ce este inadmisibil. Cît privește Institutul de proiectări al industriei ușoare — recidivist în materie de documentații — el este obligat să curme indisciplina în trimiterea proiectelor. Credem că forul tutelar, **Ministerul Industriei Ușoare,** care a analizat recent, într-o ședință de colegiu, activitatea acestui institut, **va urgenta aplicarea măsurilor preconizate în scopul creșterii răspunderii conducerii I.P.I.U., a proiectanților, pentru respectarea termenelor de elaborare a documentațiilor tehnice și îmbunătățirea calității lor.** Reamintim că la unele investiții ale Ministerului Industriei Ușoare, rezultatele pe luna ianuarie sînt necorespunzătoare. Iată cîteva date:

Obiectivele	Procentul de realizare a planului anual de construcții-montaj
Dezvoltarea Întreprinderii textile Pitești	1,8
Dezvoltarea filaturii de bumbac de la Întreprinderile textile Galați	1,2
Dezvoltarea integratei de lînă Constanța	1,8
Țesătoria de mătase Iași (etapa I)	0,6
Fabrica de nasturi București	2,8

Care sînt cauzele gravelor rămîneri în urmă pe șantierele celor 5 obiective industriale ale Ministerului Industriei Ușoare? 1. **Nu s-a intensificat elaborarea și terminarea proiectelor.** 2. **Nu s-a impulsionat conducerile întreprinderilor** — în calitatea de beneficiari — **să asigure tot ce era necesar pe șantiere în scopul obținerii unui ritm de lucru intens.** 3. **Nu s-a intervenit la organizațiile de construcții pentru ca acestea să se achite de îndatoririle ce le reveneau.**

OLTENIA

La Caracal, o mostră a dezordinii și a angajamentelor de paradă

Pe șantierul **Fabricii de conserve Caracal,** o pancartă te întîmpină încă de la intrare: „Să organizăm științific producția, pentru a ne îndeplini exemplar sarcinile de plan". Acest îndemn, afișat vizibil, te face să crezi că fluxul lucrărilor se desfășoară pe temelii științifice.

Realitatea însă este cu totul alta. **Noua fabrică de conserve trebuie să intre în funcțiune la 31 iunie a.c.**

— *Avem de toate,* ne-a spus ing. TIBERIU COSTICĂ, șeful șantierului. *Nu ducem lipsă de utilaje sau de materiale, de forță de muncă și nici de front de lucru. Deci, totul pledează pentru asigurarea unui ritm intens de construcție și montaj. De fapt, s-au și realizat cîteva obiective — clădirea centralei termice, rețelele electrice exterioare, un atelier de întreținere, drumurile interioare, într-un timp mai scurt decît cel prevăzut.*

Într-adevăr, **unele obiective au fost terminate înainte de termen.** Dar, deși **în 1967 șantierul a intrat cu lucrări restante în valoare de 7,5 milioane lei, Ministerul Industriei Alimentare și ceilalți factori au planificat pentru luna ianuarie o producție neînsemnată.** Mai concret, din planul pe primul trimestru la construcții-montaje, de 6,7 milioane lei, aici s-a prevăzut să se execute în ianuarie lucrări doar de un milion de lei. Din păcate, nici aceste sarcini foarte mici nu s-au realizat. Totul s-a lăsat pe seama timpului frumos din martie, aprilie... cînd, după aprecierile conducerii șantierului, se vor obține adevărate **„recorduri", atît la** construcții cît și la montaje. Are vreo acoperire această eșalonare defectuoasă a lucrărilor?

— *Nu, nu are,* ne-a spus ing. CONSTANTIN GIAUCĂ, din partea beneficiarului. *Lucrările pe șantier se desfășoară în ritm de melc, iar unele încă nici n-au fost începute. De pildă,* **la instalațiile de frig, care au nevoie de cel puțin 4 luni pentru execuție, frontul de lucru trebuia asigurat încă de la 1 septembrie 1966. Sîntem în februarie și abia s-a turnat o placă la depozitul frigorific.** *În rest nimic. La cele trei stații de batoze ale fabricii, nici pînă în prezent nu s-au atacat lucrările, deși stocul de utilaje se ridică la un milion lei.* **Întîrzieri serioase sînt și la încheierea corpului principal de fabricație al grupului social-administrativ, la execuția posturilor de transformare a energiei electrice.**

Așa cum ni s-a spus pe șantier, ing. Tiberiu Costică este un adept convins al justificărilor și a încercat de nenumărate ori să contracareze cu zeci de motive rămînerile în urmă. „De altfel, ne-a spus tov. GAVRIL BĂRBUȚ, directorul Filialei Caracal a Băncii de Investiții, pe șantier nici nu există un plan de măsuri de organizare a muncii pe timp friguros".

Șantierul arată ca o mostră a dezordinii. Noroiul este o „gazdă bună" a multor materiale aduse pe șantier. **Tîmplărie metalică, cărămizi, prefabricate, lemn de construcție au fost transformate... în punți de trecere de la un loc de muncă la altul.** Prin noul acoperiș al fabricii, montat neetanș, apa provenită din topirea zăpezii sau din ploi se strecoară nestingherită în depozitele și halele de fabricație. Este clar deci că între asigurările date de ing. Tiberiu Costică, șeful șantierului, și realitate este o mare discrepanță. Starea de fapt de pe șantierul Fabricii de conserve din Caracal, dezordinea și risipa, lucrările de proastă calitate, toate acestea arată că șeful șantierului ori este incapabil să aprecieze gravitatea neajunsurilor și să conducă mai departe desfășurarea lucrărilor, ori manifestă o totală lipsă de răspundere față de banii statului. De aceea, organele superioare trebuie să analizeze neîntîrziat situația care s-a creat pe acest șantier, luînd măsurile energice care se impun. De altfel, această stare de lucruri este, din păcate, caracteristică **Întreprinderii 6 construcții Craiova,** care înaltă și fabrica din Caracal. Pe o serie dintre șantierele acestei întreprinderi, lipsa de organizare a muncii, slaba folosire a utilajelor și a timpului de lucru, proasta gospodărire a materialelor sînt caracteristice. În mai multe rînduri, „Scînteia" a criticat asemenea deficiențe semnalate la Întreprinderea 6 construcții Craiova, pe șantierele sale din Băilești, Turnu Severin și Tîrgu-Jiu. Dar, după cum se vede, nu se schimbă nimic. La Conferința organizației regionale de partid Oltenia, tov. GABRIEL CIUPAGEA, directorul Întreprinderii 6 construcții Craiova, a afirmat că în 1967 se va înregistra un salt calitativ în activitatea șantierelor, îmbunătățindu-se atît ritmul de lucru, cît și gradul de gospodărire a valorilor materiale încredințate. Totodată a încredințat conferința — redăm textual — că „există posibilități ca în cursul trimestrului I 1967 să se păstreze ritmul de construcție din trimestrul IV 1966, realizîndu-se 20—25 la sută din planul anual de investiții". Ce preț se poate pune pe astfel de asigurări? Și în acest caz se constată aceeași discordanță între declarații și angajamente, pe de o parte, și situația concretă de pe șantiere, pe de altă parte. Un astfel de director, care își ia angajamente de paradă și apoi nu le respectă, lăsînd ca deficiențele să se perpetueze, nu oferă garanții ferme pentru o schimbare radicală și rapidă a situației pe șantierele întreprinderii.

Trebuie subliniat că termenul de punere în funcțiune a noii fabrici de conserve este periclitat și de cauze care trec de poarta constructorilor și a montorilor. Nu mai sînt nici 5 luni pînă cînd fabrica va trebui să livreze pe piață primele produse și **pe șantier n-au sosit încă proiectele de execuție a surselor de apă potabilă industrială, pe care le elaborează Institutul de proiectări pentru construcții hidrotehnice.** De asemenea, lipsesc proiectele de execuție a canalelor de evacuare a apei. **De ce Ministerul Industriei Alimentare, titularul investiției, este atît de îngăduitor față de proiectant?**

Ing. ION GEORGESCU ne-a semnalat faptul că și la montaj se pot produce întîrzieri, dacă Trustul II Instalații București, care lucrează aici în subantrepriză, nu-și va respecta planul de aprovizionare a șantierului. Pentru ventilația fabricii de conserve este necesară o mare cantitate de confecții metalice, a căror fabricație pînă la 8 februarie a.c. nici măcar nu începuse în atelierul trustului. La toate acestea trebuie adăugat și timpul pierdut din cauza documentației tehnice incomplete sau greșit concepute. **De trei ori proiectanții au schimbat „cotele zero" ale fabricii de conserve — din cauza defecțiunilor de proiectare — ceea ce a necesitat un însemnat volum de săpături, ridicări de teren sau adînciri de fundații.** La corpul principal al fabricii a fost omisă înscrierea în documentație a elementelor metalice de la nodurile de îmbinare a prefabricatelor, precum și sudurile necesare, iar la construcția drumurilor de beton nu s-a prevăzut în devize... însuși betonul. Neconcordanța dintre proiecte și execuție a costat și timp și circa un milion de lei cheltuieli în plus.

Am insistat mai mult asupra situației actuale de pe șantierul Fabricii de conserve Caracal, dar și pe șantierele altor obiective de investiții, al căror titular este Ministerul Industriei Alimentare, există rămîneri în urmă. Redăm cîteva exemple, cu realizările din luna ianuarie:

Obiectivele	Procentul de realizare a planului anual de construcții-montaj
Fabrica de zahăr Oradea	2,8
Fabrica de zahăr Corabia	1,0
Secția de malț de la Fabrica de bere Timișoara	3,0

Aceleași neajunsuri stăruie în fiecare din exemplele amintite — lipsa proiectelor sau slaba lor calitate, lipsa unor materiale. Dar ceea ce este comun este **lipsa de răspundere a conducerilor șantierelor și a furnizorilor față de soarta realizării planului de investiții.** Iată de ce ministerul amintit are îndatorirea de a aplica în lunile următoare măsuri severe în vederea recuperării rămînerii în urmă și îndeplinirii riguroase a prevederilor planului de investiții.

MUREȘ-AUTONOMĂ MAGHIARĂ

De ce s-a pierdut un avans de două luni?

Dintr-o analiză întocmită de Sucursala regională Mureș-Autonomă Maghiară a Băncii de Investiții, rezultă că **la șantierul de extindere a Combinatului de îngrășăminte azotoase din Tg. Mureș ritmul de execuție în luna ianuarie a fost lent și nesatisfăcător.** „În cazul cînd nu se iau măsuri urgente — se arată în această analiză — pe întreg trimestrul I se pot înregistra rămîneri în urmă și mai accentuate". Am vizitat șantierul combinatului.

— *În tot cursul anului trecut s-a lucrat într-un ritm susținut pentru a se crea un front de lucru avansat montorilor și instalatorilor* — ne-a relatat tov. ZENO IANCU, șeful șantierului din cadrul Întreprinderii construcții-montaje-Cluj. **La construirea fabricii de amoniac am reușit chiar să creăm un avans de două luni față de grafice.** *Aici, toate halele de producție s-au terminat la stadiul semifinisat, cu încălzire provizorie, încă din lunile septembrie-octombrie. Ele au fost predate montorilor și instalatorilor.*

— Ce a frînat atunci ritmul de lucru în ianuarie?

— **Nelivrarea la termen a unor utilaje, construcții metalice și a echipamentului necesar pentru montaj.** *Din planul anual de investiții pe acest șantier, la construcții-montaj, în luna ianuarie, s-a realizat doar 3,2 la sută.*

— *Este adevărat,* ne-a precizat tov. HORIA PETRA, inginer-șef cu investițiile de la combinat. *Fabrica de amoniac se găsea într-un avans de două luni. Acum, acest avans este pe cale să se piardă. Cum s-a ajuns aici?* **Principalul furnizor, uzinele „Grivița roșie"-București, nu și-a respectat cuvîntul, nu și-a îndeplinit obligațiile contractuale pe ianuarie,** *pentru care conducerea uzinei a semnat. De asemenea, uzina și-a făcut un prost obicei din a livra, contrar graficelor stabilite, unele utilaje, nu în ordinea firească a montajului. La soba de cracare, de pildă, s-a livrat mai întîi coșul de fum și apoi părțile componente de bază. Toate acestea au provocat și provocă întîrzieri în montarea instalațiilor din cadrul fabricii de amoniac, deficiențe ce pun sub semnul întrebării darea ei în funcțiune la termen.*

Este cazul ca Ministerul Industriei Chimice, pe baza analizei recente a documentației ce trebuie predată și a lucrărilor care se impun executate în acest an, să revadă nepotrivirile care s-au creat între execuție și proiectele disponibile, luînd măsuri de normalizare a situației. Totodată, el are obligația să intervină la Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini, deoarece termenele de livrare condiționează punerea în funcțiune a obiectivelor de la combinatul din Tg. Mureș. Cu atît mai mult cu cît **unele întreprinderi constructoare de mașini au mai provocat neajunsuri, în luna ianuarie, și altor unități ale industriei chimice.** E cazul Uzinei de pompe din București, care trebuia să livreze Uzinei de produse sodice Govora 17 pompe încă de la 31 octombrie 1966. Cum uzina furnizoare nu a respectat contractul, la Govora nu s-a putut monta un important volum de rețele tehnologice.

Pe șantierul combinatului este nevoie să se acorde mai multă atenție **consumului de materiale, evidenței și manipulării lor. Se mai scot materiale din depozit și, în special, prefabricate fără ca, în prealabil, să se întocmească formele legale, iar recepția și stivuirea lor nu în întotdeauna se fac potrivit instrucțiunilor în vigoare.** Nu trebuie uitat că, alături de ritm, economisirea valorilor materiale constituie o altă îndatorire principală a conducerii șantierului. Constructorii noilor obiective ale combinatului, primind la timp utilajele contractate, precum și proiectele, au posibilități reale să respecte întocmai termenele și să îndeplinească mai devreme prevederile planului de investiții pe 1967.

Ancheta a demonstrat că nu cauzele „obiective" au generat unele rămîneri în urmă pe șantierele analizate. Pe fiecare dintre ele există posibilități de accelerare a ritmului de execuție, fără a se diminua cu nimic calitatea lucrărilor. Constructorii și beneficiarii, precum și titularii de investiții au îndatorirea să-și concentreze eforturile pentru a intensifica ritmul lucrărilor, proiectanții să livreze cît mai repede documentația tehnică, iar utilajele și forța de muncă de pe șantiere să fie utilizate rațional. Nu e mai puțin adevărat însă că răspunderi mari revin și organelor de partid din regiunile respective, cu atît mai mult cu cît, în luna ianuarie, regiunea Iași nu a realizat decît 2,4 la sută din planul de investiții pe 1967, regiunea Mureș-Autonomă Maghiară 2,8 la sută, iar regiunea Oltenia 4,4 la sută. Este necesar să fie întărit controlul pe șantiere, să se convoace, ori de cîte ori este nevoie, factorii care au responsabilități în domeniul investițiilor, trăgîndu-i la răspundere, propunînd măsuri energice și urmărind aplicarea lor urgentă. Cauza realizării integrale și ritmice a prevederilor planului de investiții pe 1967 este o cauză comună a tuturor organelor de partid și de stat și, în acest sens, se impun concentrate eforturile în februarie, martie, în lunile următoare.

Raid-anchetă realizat de: Manole CORCACI, Victor DELEANU, Lorand DEAKI, Petre NEDELCU

(Urmare din pag. I)

să se înmulțească soiurile valoroase".

În toamna trecută, din regiunea Brașov — una din principalele regiuni producătoare — au fost livrați cartofi în amestec. Care au fost cauzele? Ne răspunde tov. **Stelian Vătaiu,** vicepreședinte al Consiliului agricol regional Brașov:

„Multă vreme nu s-a dus o muncă susținută pentru asigurarea cartofilor de sămînță din cele mai valoroase soiuri. Se înmulțesc încă soiuri degenerate, care nu numai că dau producții mici, dar nu corespund nici din punct de vedere calitativ. Din 1963 am început să ne ocupăm mai mult de asigurarea seminței și de zonarea culturii pe destinații: pentru consum, pentru industrializare etc. Dacă această acțiune era începută mai de mult, am fi avut acum putința să livrăm cartofi de calitate superioară".

Dar cine și ce a împiedicat lucrul acesta? Discuțiile avute și cu alți specialiști de la consiliile agricole și din unități conduc la concluzia că nu există suficiente cantități de cartofi de sămînță din soiurile superioare. Întrucît de asigurarea seminței se ocupă întreprinderea „Agrosem", ne-am adresat tov. **M. Deleanu,** directorul acestei întreprinderi.

„Noi contractăm cu unitățile agricole producerea cartofilor de sămînță, asigurîndu-le materialul săditor pe care-l primim de la Consiliul Superior al Agriculturii. Toamna facem recepția, urmărind în primul rînd asigurarea cantităților contractate. Pentru 1967 asigurăm 54 000 tone. În ce privește calitatea și puritatea soiurilor, abia din acest an s-a trecut la producerea cartofilor în zone închise".

Tov. ing. **Leonida Trandafir,** care se ocupă cu această problemă în cadrul Consiliului Superior al Agriculturii a încercat să ne explice cum stau lucrurile:

— Cartoful degenerează foarte repede și de aceea ne ocupăm de reînnoirea materialului săditor. Am organizat 4 zone închise unde vor fi produși cartofi de sămînță. Eforturile principale vor fi îndreptate spre înmulțirea, în aceste zone, a cartofilor de sămînță elită, care apoi vor fi distribuiți unităților cultivatoare. Pentru a se preveni infecția cu viroze, producerea cartofilor de sămînță se va face după o anumită tehnică. Organizarea zonelor închise pentru producerea cartofilor de sămînță s-a încheiat.

— Dar de ce abia acum se face această organizare, cînd cartofii se cultivă de atîta vreme?

— Este adevărat că începem tîrziu. Alte țări practică de 30—40 de ani sistemul preconizat acum de noi. Pînă acum am avut cu totul altă orientare în producerea cartofilor de sămînță, care s-a dovedit necorespunzătoare. Apoi, a trebuit să se rezolve problema producerii seminței de porumb, floarea-soarelui, sfeclă etc. Ne va trebui timp să recuperăm această rămînere în urmă. Deocamdată generalizăm soiurile raionate, care vor ajunge în acest an să se cultive pe 80 la sută din suprafețe, iar acțiunea va continua pînă vom reuși să obținem soiurile autohtone valoroase.

Discuția a scos la iveală faptul că producerea cartofilor de sămînță din soiurile superioare, liberi de viroze, este o acțiune mai recentă, „din cauza unei orientări greșite în activitatea de cercetare și priorități care a fost acordată altor plante agricole". Într-adevăr, cu zece ani în urmă s-au pus bazele producerii porumbului hibrid. Consiliul Superior al Agriculturii, cu participarea oamenilor de știință, a obținut succese remarcabile în ce privește asigurarea seminței de porumb, fapt care se reflectă puternic în sporirea producției la această cultură. Au existat oameni care s-au ocupat în mod direct și nemijlocit de această problemă. De ce nu s-a făcut același lucru și cu cartofii?

Cartoful ar putea fi un aliment delicios dacă...

Unde a dus această situație? În 1965 s-a asigurat sămînță de soi numai pentru circa 35 la sută din suprafața cultivată cu cartofi, iar în 1966 — 56 la sută.

În 1963, în urma unei consfătuiri, Consiliul Superior al Agriculturii a elaborat recomandări cu privire la cultura cartofului, în care se sublinia și ce trebuia întreprins pentru asigurarea materialului săditor corespunzător. Or, la constatarea în problema cartofului care a avut loc anul trecut s-a făcut aprecierea că puține din cele stabilite în 1963 au fost aduse la îndeplinire. Ar fi fost suficient — se arăta în consfătuire — ca se schimbe numai anul și cîteva cifre și cele scrise în 1963 ar fi fost tot atît de valabile și în 1966 privind cauzele rămînerii în urmă la cultura cartofului.

Cercetătorii care au luat atunci cuvîntul în cadrul consfătuirii nu au dat nici un răspuns la întrebările privind cauzele care au determinat nerealizarea măsurilor stabilite cu 3 ani în urmă și care urmăreau producerea materialului inițial liber de viroze și asigurarea serurilor necesare depistării plantelor infectate cu virusuri. Or, fără asemenea realizări nu se pot și nici nu s-au putut face pași înainte în direcția sporirii producției de cartofi și mai ales a îmbunătățirii calității. Prin urmare, sectorul de cercetare a rămas și continuă să rămînă dator în această privință.

În ultimul an au fost luate măsuri pentru producerea, pe baze științifice, a cartofilor de sămînță. Se așteaptă ca la o viitoare consfătuire să se arate ce s-a făcut în această direcție. Dar cel mai mult așteaptă acest lucru consumatorii, pentru că măsurile respective trebuie să se reflecte în calitatea cartofilor puși în vînzare la piață. Oare vor mai trebui să treacă cîțiva ani pentru a constata din nou cauzele „obiective" ale degenerării producțiilor noastre de cartofi? Este timpul să se rezolve cu toată răspunderea această importantă problemă a consumului populației.

PROVINCIE, NU PROVINCIALISM

Găsiţi interesantă viaţa culturală din oraşul dumneavoastră?

Am vizitat cîteva oraşe din ţară, am stat de vorbă cu numeroşi oameni şi peste tot am remarcat mîndria cu care, vorbindu-ne despre viaţa culturală a oraşului lor, aceştia ţineau să precizeze *că provincie nu mai înseamnă provincialism*. Chiar observaţiile critice au fost formulate tot în virtutea unui spirit de exigenţă care nu are nimic comun cu unghiul îngust al provincialismului.

PUŢIN ŞI BUN! DAR CÎT DE PUŢIN?

La întrebarea „cît de interesantă este viaţa culturală în oraşul dumneavoastră?" — am primit diverse răspunsuri. Ni s-au oferit şi exemple care demonstrau grija organelor culturale locale pentru asigurarea cadrului prielnic unor manifestări de înaltă ţinută intelectuală. Astfel, la Piteşti, expoziţia Ţuculescu a prilejuit manifestări menite să familiarizeze publicul cu arta respectivă, s-au organizat două simpozioane despre viaţa şi activitatea lui Nicolae Iorga, invitaţi din Capitală au vorbit despre opera lui Blaga şi a lui Camil Petrescu, cîteva expuneri despre jazz au fost, de asemenea, primite cu interes. La Petroşeni, manifestările consacrate unor mari personalităţi ale culturii şi istoriei poporului român (George Coşbuc, Avram Iancu), concertele lunare ale Filarmonicii „George Enescu" din Bucureşti se numără printre acţiunile apreciate.

Totuşi, viaţa culturală a unor localităţi lasă în general puţine „amintiri".

— În afara acţiunilor amintite mai sus (spicuite din ultimele trei luni) ce alte manifestări s-au bucurat de succes? — l-am întrebat pe directorul Casei tineretului din Piteşti, Dorel Ştefănescu. Răspunsul a fost echivoc.

Ilie Ion, prim secretar al comitetului orăşenesc U.T.C. Piteşti, ne-a vorbit de „Clubul tinereţii". La inaugurare, sala a fost plină. A doua şi a treia întîlnire au trezit acelaşi interes. Dar apoi, treptat, publicul a început să scadă. Discuţiile deveniseră stereotipe, ceea ce atrăsese prin inedit, eşuase în vechile tipare.

Sîntem de acord cu poziţia secretarului comitetului orăşenesc de cultură şi artă Constantin Alexandrescu, care susţinea: „manifestări mai puţine, dar mai bune". Dar cît de puţine? Programul ultimelor luni arată o densitate extrem de scăzută. Pentru a fi interesantă, o săptămînă culturală trebuie să aibă cel puţin un *punct de greutate*. Abia ajunşi la acest plafon putem să discutăm despre „puţin — dar bun".

Precizarea este valabilă şi pentru Petroşeni. Moderna casă de cultură, dată recent în folosinţă, oferă optime condiţii pentru desfăşurarea unor manifestări de mare amploare. Cu toate acestea, şi aici numărul lor este extrem de redus (exemplele oferite sînt în majoritate de anul trecut). Cornel Hocman, secretarul comitetului orăşenesc de cultură şi artă, semnala lipsa unei colaborări fructuoase între diversele organe şi organizaţii locale: „A devenit aproape o regulă, ori de cîte ori se solicită sprijinul U.T.C.-ului, primirea unui răspuns negativ".

O altă cauză o constituie (şi fenomenul este mai general) nevalorificarea întregului potenţial intelectual local. În fiecare centru orăşenesc există filiale ale diverselor societăţi ştiinţifice. Cuprinzînd pe cei mai buni specialişti din domeniul respectiv, ele ar trebui să fie în primul rînd focare de răspîndire a culturii.

MECI, TELEVIZOR, FILM. ŞI ALTCEVA?

Cu această enumerare unii epuizează, în linii mari, lista distracţiilor, deşi în oraşele vizitate posibilităţile sînt evident mai numeroase. Am aflat cu mirare că la Piteşti, la un spectacol al Teatrului de Stat, cedat organizaţiei U.T.C., o treime din invitaţi au lipsit. Şi la Petroşeni numărul spectacolelor de teatru solicitate de întreprinderi şi organizaţii sînt puţine. Al. Miclescu, instructor cu problemele artistice la Casa de cultură din localitate, ne spune:

— Turneele trupelor profesioniste sînt insuficiente, identice ca gen şi, uneori, nesatisfăcătoare din punct de vedere artistic. În ultimele cinci luni, de exemplu, în oraşul nostru s-au prezentat doar două spectacole de proză.

Nu e mai puţin adevărat că nici organele culturale locale nu reuşesc întotdeauna să sesizeze cu promptitudine pulsul interesului public. La Petroşeni, deşi există un real ataşament faţă de muzica simfonică, încă nu s-a încercat contopirea celor cîteva orchestre simfonice din Petrila, Lonea, Petroşeni pentru a se ajunge la un ansamblu mare, unitar, cu instrumentişti bine pregătiţi, care să poată concerta săptămînal. În general, greşeala constă în nefolosirea drept bază a unor acţiuni educative, tocmai a acelor mijloace de distracţie cu succes verificate de public. De pildă — cinematograful. Nicăieri în provincie nu s-au organizat cicluri de filme pe diferite teme (interpreţi, regizori, curente), cu producţii care se găsesc deja în circulaţie, şi care, lunar, de pildă, ar putea fi prezentate în spectacole speciale, însoţite de comentariul unui cronicar cinematografic. Acelaşi lucru se poate spune despre muzica uşoară. Concertele se desfăşoară întotdeauna cu sălile pline, dar în afara unui plan. Putem sugera medalioane Edith Piaf, Ion Vasilescu, seri de cantonete, de romanţe, de şansonete etc.

De necrezut, dar la Petroşeni nu se dansează. Joile tineretului s-au desfiinţat de mult, sîmbăta şi duminica orchestra cîntă o oră, două în faţa a 20—30 de tineri. Prima explicaţie, primită din partea secretarului cu probleme organizatorice al comitetului orăşenesc U.T.C., Cristea Răcaru, nici nu mai necesită comentarii:

— În oraşul nostru sînt tineri puţini; lipsesc îndeosebi fetele!

Ar trebui rezolvată şi problema folosirii eficiente a spaţiului casei de cultură. În timp ce şahul şi şubahul se înghesuie în aceeaşi încăpere, iar masa de ping-pong, de biliard şi televizorul se incomodează reciproc, o aripă a noii şi elegantei clădiri este ocupată de consiliul sindical local. De asemenea, lipseşte mobilierul pentru bibliotecă (nelivrat în termen de I.S. Decorativa).

Şi la Piteşti gama posibilităţilor oferite localnicilor pentru a se distra poate fi sporită.

— Nu avem săli! — ne-au răspuns organele culturale locale, ţinînd sub cheie jocurile de şah şi remi, televizorul casei tineretului. Şi totuşi, chiar în clădirea amintită am găsit un spaţiu ideal pentru aceste activităţi. În faţa dovezilor evidente, ni s-a dat dreptate. Aşteptăm acum măsurile.

ÎN LOC DE CONCLUZII

vrem să oferim o parte din sugestiile şi observaţiile formulate de numeroşi cetăţeni cu care am stat de vorbă. Le-am ales pe cele care, datorită specificului lor, îşi pot găsi o largă aplicabilitate nu numai în localităţile vizate.

● **Să se deschidă în fiecare oraş, cu sprijinul Direcţiei regionale a difuzării filmelor şi al publicaţiei culturale din centrul de regiune, cerouri de cultură cinematografică pe baza unui plan de filme hotărît anticipat pentru mai multe luni;**

● **Pentru cei care doresc să-şi ridice nivelul de cultură muzicală să se permanentizeze tot un program regulat, anunţat anterior, de audiţii muzicale;**

● **Este necesară o intensă publicitate culturală în jurul posibilităţilor de distracţie şi culturalizare existente în fiecare oraş, în jurul muzeelor, monumentelor şi frumuseţilor naturii;**

● **Comitetele de cultură şi artă din oraşele fără instituţii teatrale să facă contracte cu teatrele din regiune, în vederea unor spectacole periodice;**

● **În funcţie de posibilităţile locale, să se găsească în fiecare centru de raion o încăpere care, cu amenajări minime, să devină o sală de expoziţie permanentă, punct de plecare al unor manifestări de prezentare şi popularizare a artei plastice.**

● **Să se organizeze manifestări distincte pentru diversele categorii de oameni ai muncii, în funcţie de preocupările şi pregătirea lor. Astfel medicii, inginerii, profesorii (pentru a da doar cîteva exemple) să poată găsi pe afişul cultural al oraşului lor teme de un real interes pentru ei, manifestîndu-se mai multă iniţiativă şi în solicitarea de la centru a unor specialişti, cadre universitare, critici literari şi de artă etc.**

● **Comitetele regionale şi orăşeneşti de cultură şi artă să stabilească în colaborare cu O.S.T.A. un program al turneelor instituţiilor teatrale şi muzicale în oraşul respectiv, pentru o perioadă mai îndelungată.**

● **Acolo unde posibilităţile materiale permit, să se deschidă în localurile caselor de cultură sau ale cluburilor săli speciale cu activitate permanentă, unde să poată fi consultate colecţiile de ziare şi reviste, vizionate programele televiziunii, săli care să ofere un cadru propice unor schimburi de idei, de opinii.**

Radu CONSTANTINESCU

teatre

● Sala Palatului: **LES SURFS** (Madagascar) şi **JENNIFER** (Franţa) — 20.
● Teatrul de Operă şi Balet: **FRUMOASA DIN PĂDUREA ADORMITĂ** — 19,30.
● Teatrul de stat de operetă: **MAMZELLE NITOUCHE** — 19,30.
● Teatrul Naţional „I. L. Caragiale" (sala Comedia): **CASTILIANA** — 19,30, (sala Studio): **DOMNII GLEMBAY** — 19,30.
● Teatrul de Comedie: **UN HAMLET DE PROVINCIE** — 20.
● Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" (sala din Bd. Schitu Măgureanu nr. 1): **JURNALUL UNUI NEBUN** — 19,30, (sala din str. Al. Sahia nr. 76 A): **CANDIDA** — 20.
● Teatrul „C. I. Nottara" (sala Magheru): **AU FOST ODATĂ... DOUĂ ORFELINE** — 19,30, (sala Studio): **SCAUNELE** — 20.
● Teatrul „Barbu Delavrancea": **VARIETE-CONCERT** — 20.
● Teatrul Mic: **AMOOOR** — 19,30.
● Teatrul „Ion Creangă": **LUCEAFĂRUL DINSPRE ZIUĂ** — 15,30.
● Teatrul „Ţăndărică" (sala din Calea Victoriei): **PĂCALĂ** — 17.
● Teatrul satiric-muzical „C. Tănase" (sala Victoria): **COLIBRI MUSIC-HALL** — 19,30.
● Circul de stat: **INTERNAŢIONAL '67** — 19,30.

cinema

● **DACII** — cinemascop: PATRIA — 9; 11,30; 14; 16,30; 19; 21,15.
● **OGLINDA CU DOUĂ FEŢE**: REPUBLICA — 9,30; 11,45; 14; 16,30; 18,45; 21, CAPITOL — 8,45; 11; 13,30; 16; 18,30; 21, GRIVIŢA — 9; 11,15; 13,30; 15,30; 18; 20,30 (la toate completarea **Ritmuri şi imagini**), TOMIS (completare **Poveste pe un metru pătrat**) — 9; 11,15; 13,30; 16.
● **UN MARTOR ÎN ORAŞ**: BUCUREŞTI — 9; 11,15; 13,30; 16,30; 18,45; 21, EXCELSIOR — 9,30; 11,45; 14; 16,15; 18,30; 20,45 (la ambele completarea **Poveste pe un metru pătrat**), ARTA (completare **A 6-a sesiune a Marii Adunări Naţionale**) — 9; 11,15; 13,30; 16; 18,15; 20,30, MELODIA (completare **Pe urmele unui reportaj**) — 9; 11,15; 13,30; 16,30; 18,45; 21.
● **DAMA CU CAMELII**: CINEMATECA — 10; 12; 14.
● **NU SÎNT DEMN DE TINE**: FESTIVAL — 8,30; 11; 13,30; 16; 18,30; 21, LUCEAFĂRUL — 8,30; 11; 13,30; 16, FLACĂRA — 15; 17,45; 20,30.
● **CELE DOUĂ ORFELINE**: UNION — 15,30; 18; 20,30.
● **PROGRAM PENTRU COPII**: DOINA — 9; 10.
● **BĂRBAŢII**: DOINA (completare **Cicloni, anticicloni, fronturi**) — 11,30; 13,45; 16; 18,15; 20,30.
● **ZEII LOCUIESC ÎN JUNGLĂ — CONSTRUIND — ÎN POARTĂ... IAŞIN! — BOMBOANE MUZICALE — VULPEA**: TIMPURI NOI — 9—21 în continuare.
● **ZILE RECI**: LUCEAFĂRUL — 8,30; 21.
● **MONDO CANE** (ambele serii): VICTORIA — 8,45; 12,15; 15,45; DACIA 9—12,30 în continuare; 16,15; 19,45, MIORIŢA — 9,30; 13; 16,30; 20.
● **FIDELITATE**: VICTORIA — 19,15; 21,15.
● **DIMINEŢILE UNUI BĂIAT CUMINTE**: GIULEŞTI — 15,30; 18; 20,30.
● **COMPLOTUL AMBASADORILOR**: COSMOS (completare **Consfătuirea de constituire a Consiliului naţional al organizaţiei de pionieri**) — 15,30; 18; 20,30.
● **MAICA IOANA A ÎNGERILOR**: BUZEŞTI — 15,30; 18; 20,30, TOMIS — 18,15; 20,30.
● **RÎDEM CU STAN ŞI BRAN şi NIMENI NU VOIA SĂ MOARĂ**: LUMINA — 9,30; 15,30; 19,30.
● **NU SÎNT DEMN DE TINE şi FIDELITATE**: FEROVIAR — 8; 12; 16; 20, MODERN 8,30; 12,15; 16; 20.
● **LUMEA MINUNATĂ A FRAŢILOR GRIMM** — cinemascop: BUCEGI — 9,30; 12,15; 15,15; 18; 20,45, AURORA — 8,45; 11,15; 13,45; 16,15.
● **NIMENI NU VOIA SĂ MOARĂ**: AURORA — 19; 21.
● **CERUL ŞI IADUL**: GLORIA (completare **Ritmuri şi imagini**) — 9,15; 11,30; 13,45; 16; 18,15; 20,30, FLOREASCA — 18,30; 21, FLAMURA — 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18,15; 20,30.
● **FANTOMELE SE GRĂBESC**: UNIREA (completare **Din pămînt şi foc**) — 15,30; 18; 20,30.
● **NEVESTE PERICULOASE**: FLOREASCA — 9; 11,15; 14; 16,15, RAHOVA — 15,30; 18; 20,30.
● **PORUMBELUL DE ARGILĂ**: VITAN — 15,30; 18; 20,15.
● **RÎDEM CU STAN ŞI BRAN**: MUNCA (completare **Ultima treaptă**) — 15,30; 18; 20,15.
● **ZORBA GRECUL**: POPULAR — 15,30; 18; 20,30.
● **CARTEA DE LA SAN MICHELE**: MOŞILOR — 15,30; 18; 20,30, DRUMUL SĂRII — 15,30; 18; 20,30.
● **ANUNŢ MATRIMONIAL**: COLENTINA — 15,30; 17,45; 20, CRÎNGAŞI — 15,15; 17,45; 20,15.
● **GOLGOTA** — cinemascop: VITORUL (completare **Două oraşe**) — 15,30; 18; 20,30.
● **EL GRECO** — cinemascop: VOLGA (completare **6 000 de ani**) — 9,30; 12; 15,30; 18; 20,30.
● **ANGELICA, MARQHIZA „ÎNGERILOR" şi MINUNATA ANGELICĂ**: PROGRESUL — 15; 19.
● **OLD SHATTERHAND** — cinemascop: LIRA — 15,30; 18; 20,30.
● **GIUSEPPE LA VARŞOVIA** — cinemascop: FERENTARI — 15,30; 18; 20,30.
● **FIUL CĂPITANULUI BLOOD** — cinemascop: COTROCENI (completare **Jocul**) — 15,15; 18; 20,45.
● **PRIMUL AN DE CĂSĂTORIE**: PACEA (completare **Oraşul interzis**) — 15,45; 18; 20,15.

Pe podiumul SOLISTULUI

de Eugen PRICOPE

puncte de vedere

Urmăreşti un spectacol la un teatru muzical; după o arie celebră, aplauzele acoperă epilogul orchestral. Te găseşti printre auditorii unui recital sau ai unui program simfonic; asişti nu rareori la migraţiunea unei părţi a publicului către rampă, fiecare căutînd un loc mai bun pentru ca, ascultînd, să observe cît mai de aproape degetele, ţinuta solistei ori solistului în bisul cerut cu insistenţă. La oricare „concert de concerte" sau, cum se mai spune „recital de concerte", se înregistrează o prezenţă de public ce depăşeşte auditoriul programelor simfonice obişnuite. Se confirmă, deci, mereu, interesul pentru performanţa solistică.

Cu toate că solistica presupune demonstrarea şi confirmarea unor capacităţi artistice aparte, ani de zile direcţiunile conservatoarelor noastre au menţionat cu multă uşurinţă pe diplomele de absolvire de la secţiile instrumentale sau de canto: „solist". Ca o consecinţă, la Consiliul Muzicii se alcătuiau liste conţinînd sute de nume de pianişti, violonişti etc. care insistau pentru programări la filarmonici şi orchestre simfonice, invocînd argumente din cele mai fantastice.

Neîmpăcîndu-se cu această situaţie, unii profesori din cei mai reputaţi, procedînd la trieri severe, au reţinut în clasele lor numai elemente care ofereau semne sigure de viitor solistic. Recunoscînd virtuţile pedagogice ale maeştrilor care i-au îndrumat pe tineri spre cucerirea multor victorii la concursurile internaţionale, nu putem să nu observăm că vanitatea primilor, conjugată cu perseverenţa unilaterală a unor elevi, a creat probleme delicate pentru cariera unora. „Maşinuţele vii", puse în prize de înaltă tensiune tehnică şi împinse pe scenă cu încurajări fascinante, nu sînt în stare să comunice cîteodată nici măcar emoţii şi sentimente comune. În schimb, din cînd în cînd au ţîşnit de la Timişoara, Iaşi, Cluj, Braşov şi din alte regiuni, talente certe, care au dovedit că merită toată solicitudinea. Din acest punct de vedere, recenta iniţiativă a Radioteleviziunii de a le promova prin „Tribuna tinerilor solişti" vine la momentul oportun, constituind şi un procedeu din cele mai puţin echivoce în verificarea posibilităţilor participanţilor români la competiţiile internaţionale, în general, şi în special la concursurile internaţionale „George Enescu".

Ar fi dăunător desigur ca această „tribună" să-i epuizeze pe tineri printr-o exagerată solicitare. Aceasta ar avea o influenţă negativă, chiar nefastă, asupra procesului de învăţămînt în care ei sînt angrenaţi. Devierea unor talente, ca urmare a ambiţiilor unor profesori, părinţi sau directori de şcoli, dornici de publicitate, a născut butada: „din copilul minune a dispărut minunea şi a rămas copilul"... Este vorba de acel teribilism naiv ce nu-i lasă pe unii să fie, o viaţă întreagă, nici măcar nişte instrumentişti conştiincioşi.

Îndeobşte, cînd ne gîndim pianişti, violonişti, cîntăreţi şi cel mult violoncelişti; literatura de gen de care dispun aceştia este, pe drept cuvînt, foarte bogată. În lumea instrumentelor se face însă o discriminare ce frustrează cronic viaţa noastră muzicală fiindcă, dacă ar fi să admitem că un concert de tubă sau contrabas (avem şi virtuoşi ai acestor instrumente care merită să fie ascultaţi şi înregistraţi pe discuri) ar putea fi privit ca o curiozitate, viola, flautul, oboiul, clarinetul, cornul, fagotul, harpa, trompeta şi concertele lor, datorate unor mari compozitori, se aud rarissim. Apariţia acestor instrumente ca soliste în concerte şi la „Tribuna tinerilor solişti" ar evidenţia resursele lor artistice şi, în acelaşi timp, adevărul că soarta lor nu trebuie să se limiteze la aşa-zisul „anonimat de orchestră".

Unii debutanţi la „Tribuna tinerilor solişti" au pus în discuţia vie a opiniei publice muzicale ediţiile „definitive" (ca să nu spunem învechite) ale unor solişti consacraţi care — de ce să nu o afirmăm fără înconjur? — s-au culcat parcă pe lauri, s-au complăcut în rutina de repertoriu şi formule artistice, iar acum se trezesc implicaţi în confruntări nu prea uşor de rezolvat. Aceste confruntări au început tocmai cu piesele lor de succese sigure, devenite oarecum şlagăre în materie de solistică; dar vor continua, fără îndoială, cuprinzînd zone tot mai largi ale genului concertant şi ale muzicii de cameră.

Reliefăm necesitatea ca solistul să aducă un aport substanţial la extinderea şi adîncirea culturii muzicale a publicului. Cine are curiozitatea să cerceteze programele Filarmonicii din Bucureşti pe ultimele 3—4 decenii, poate constata că unii instrumentişti şi-au menţinut titlul de solist oferind cu obstinaţie aceleaşi 3—4 concerte, în timp ce alte zeci de lucrări rămîneau cu totul necunoscute.

Aprofundare? Cum ar putea fi vorba de aşa ceva cînd, ascultînd un solist pentru a zecea oară în aceeaşi lucrare, constaţi că a rămas oarecum în afara semnificaţiilor materiei muzicale, a legăturilor intime şi ierarhiei elementelor compoziţiei.

Sporirea ponderii claselor de muzică de cameră şi de ansamblu orchestral, a studiilor de forme şi stilistică, ar avea darul să hrănească talentul solistic cu seva resurselor multiple, apărîndu-l de riscul unilateralităţii tehnice. Reanimarea interesului auditorilor nu se prea poate obţine prin publicitate în ziare, la radio şi televiziune, prin reproducerea fragmentelor extrem de elogioase de cronici aduse din străinătate şi care ne apar citeodată ca aureolări întîmplătoare.

Multilateral înzestrat, poporul nostru a dat la iveală solişti-muzicieni de geniu ca George Enescu şi Dinu Lipatti, a căror înaltă conştiinţă artistică trebuie să nu scape din vedere nimănui. În pofida unor practici mercantile favorizate de direcţiunile unor instituţii de spectacole şi concerte obişnuite cu soluţii facile, şablonarde în atragerea publicului, cei mai valoroşi dintre solişti îşi înnoiesc şi modernizează repertoriile şi stilul, îşi perfecţionează mereu posibilităţile tehnico-interpretative, se manifestă cu autoritate pe tărîmul muzicii de cameră popularizînd valorile ei ca o contribuţie preţioasă adusă la educarea gustului artistic al publicului. Există printre solişti muzicieni de mare cultură profesională şi generală, cititori pasionaţi de literatură, îndeosebi de poezie, oameni care frecventează expoziţiile de artă plastică etc., care se ţin la curent cu tot ce este interesant. Al lor este, de fapt, şi va fi cuvîntul hotărîtor în ceea ce priveşte continua ridicare calitativă, de esenţă, a solisticii noastre, alimentată de apariţii noi, într-o dinamică demnă de condiţiile favorabile în care trăim.

Pentru găsirea celui mai bun cadru organizator capabil să stimuleze munca şi realizările soliştilor, ar fi bine ca forurile superioare de resort să întreprindă examinarea perspicace a problemelor legate de solistică începînd de la faza învăţămîntului mediu de specialitate şi terminînd cu practica vieţii concertistice. Unele instituţii se văd de multă vreme împovărate cu cadre care nu-şi pot decît anevoie îndeplini sarcinile minimale în raport cu profilul şi funcţia lor, pe cîtă vreme programarea altor solişti valoroşi, mai cu seamă tineri (în afara „Tribunei" lor, a cărei apariţie am salutat-o), întîmpină mereu greutăţi.

Practicile dragi spiritelor superficiale, totdeauna avide şi întotdeauna satisfăcute de un succes imediat, facil, ce flatează vanitatea celui care-l obţine, pervertesc gustul celor ce aplaudă. Or, nu o dată a mai fost spus, cultura muzicală se întemeiază pe educaţia muzicală, în cîmpul căreia solistul trebuie să fie un cavaler al spiritului, o personalitate artistică integră.

tv

18,00 — Pentru cei mici: A.B.C... Alo, la telefon, telefonul.
18,25 — Pentru tineretul şcolar: Antologia şcolară: Duiliu Zamfirescu. Prezintă prof. dr. G. C. Nicolaescu.
18,15 — Publicitate.
19,00 — Telejurnalul de seară.
19,20 — Buletinul meteorologic.
19,23 — Aventurile lui Robin Hood.
19,55 — Cronica discului. Prezintă Petre Codreanu.
20,15 — Desene animate muzicale.
20,30 — Faţă-n faţă.
21,00 — „Prin muzeele Capitalei" — film documentar.
21,15 — Întîlnirea de fotbal dintre echipele Internazionale şi Real Madrid, din cadrul Cupei campionilor europeni. Transmisie de la Milano — În pauză: Desene animate.
23,00 — Telejurnalul de noapte.

Cartea de vizită a profesorului

(Urmare din pag. I)

spunem „Ion Creangă al biologiei". În foarte multe dintre problemele biologiei avea o părere personală, pe care ne-o expunea aşa de convingător, pe bază de exemple, de proiecţii, planşe şi materiale ilustrative, încît noi, studenţii, eram miraţi că cineva poate gîndi şi altfel. Eram foarte mîndri că profesorul nostru Racoviţă a făcut o expediţie la Polul sud, că a înfiinţat primul institut de speologie din lume, că este o personalitate de răsunet mondial, că este un savant aşa de mare şi totuşi atît de apropiat de noi. Ne spunea „colega" şi noi îl veneram.

Prelegerile de botanică ale profesorului Alexandru Borza erau însoţite de braţe întregi de plante vii luate din grădină, de stive de file cu plante presate luate din muzeu, de multe figuri pe tablă sau planşe colorate. Totul trebuia demonstrat, arătat, văzut. Profesorul avea şi o concepţie proprie asupra evoluţiei şi filogeniei lumii vegetale, care era concretizată într-un „arbore filogenetic" ce atîrna pe o mare planşă în sala de curs.

Profesorul Ion Popescu Voiteşti era autorul unei teorii a cutării scoarţei terestre, în urma împingerii pe care o exercitau continentele în deplasarea lor la suprafaţa Pămîntului, asupra păturilor de la suprafaţă. Ne expunea această teorie folosindu-se de orice mijloc intuitiv, să înţelegem desfăşurarea fenomenelor cu o anumită imaginaţie aruncată peste timpul geologic trecut.

De la toate prelegerile acestor dascăli ai mei, şi de la alţii, pe care spaţiul nu-mi permite să îi mai amintesc, am luat cîte ceva. Fiecare dintre ei ne-au dăruit cunoştinţe pe care le îmbrăcau într-o parte a personalităţii lor. Acesta a fost mesajul profesoratului, pe care l-am înţeles şi ne-am străduit să îl urmăm. Pe măsură ce ne dădeau, ei şi acumulau noi cunoştinţe. Nici nu se poate altfel. Nu poţi da mereu fără să reimprospătezi, fără să studiezi nou, fără să fii în pas cu vremea şi cu ştiinţa. Nu pot să-mi închipui un cadru didactic, care să se mulţumească numai cu activitatea sa de profesor, care să nu fie şi un cercetător.

Nu pot să concep că mai există cadre didactice care să stea la catedră şi să citească un curs. O astfel de metodă este un non-sens, o absurditate didactică. Studentul nu poate învăţa de la un astfel de dascăl decît comoditatea de a nu şti tu însuţi ceea ce apoi pretinzi să ştie altul. Dacă stăpîneşti materia o poţi expune liber, pe baza unui plan necesar ca să nu te pierzi în paranteze neesenţiale (care consumă timpul şi încurcă înţelegerea noţiunilor). Intrarea în acest fel de paranteze este un pericol al prelegerii, din care mulţi profesori nu mai ştiu apoi cum să iasă. Şi apoi, prelegerea orală n-are rost să fie o repetare şcolărească a materiei din manual. Menirea prelegerii este să reprezinte pe cît se poate o treaptă mai înaltă a cursului, să-l aducă la zi, să-l actualizeze cu cercetările originale, de sinteză ale catedrei respective, să stimuleze interesul studenţilor pentru o bibliografie mai vastă. Prelegerea are drept scop să încadreze subiectul ei în ansamblul materiei şi să facă pe student să înţeleagă că împărţirea materiei în capitole şi subcapitole este o necesitate didactică, dar că în realitate viaţa unui organism (vorbind de domeniul meu) nu poate fi împărţită şi disecată în părţi. Şi cred că e bine ca anumite capitole ale materiei, mai ales acelea în care profesorul are contribuţii personale, să fie mai pe larg expuse decît sînt ele în cursul tipărit. Se va transmite astfel un mesaj de încredere şi de mîndrie în profesor, care este un îndemn pentru a învăţa mai temeinic materia respectivă. Mulţi colegi de ai mei nu ţin cont de această latură a transmisiunii de cunoştinţe şi cred că a vorbi despre lucrările proprii este o lipsă de modestie.

În ceea ce mă priveşte, practic de cîţiva ani următorul sistem: anumite capitole ale fiziologiei nu le predau la curs, urmînd ca studenţii să le asimileze singuri, pe baza unei bibliografii şi a unui chestionar pe care îl dau la începutul anului. La examen am constatat că ei au înţeles bine capitolele pe care le-au pregătit singuri, căci la asimilarea lor a trebuit să-şi pună serios „capul la contribuţie". În acest fel, mie mi-a rămas disponibil un timp mai îndelungat pentru restul capitolelor şi am putut expune anumite probleme la un stadiu mai aprofundat decît se găsesc ele în cursul litografiat. De asemenea, am putut vorbi mai mult despre contribuţiile româneşti la anumite probleme tratate, amintind nu numai marile figuri ale fiziologiei noastre, dar şi numele unora dintre colaboratorii mei sau al unor tineri din alte centre universitare. Cursul îl schimb an de an, dezvoltînd pe rînd anumite capitole, inversînd uneori ordinea expunerii, introducînd noutăţile anului sau ale bibliografiei sosite între timp. Astfel, eu însumi mă debarasez de şablonism.

Toate acestea cer, evident, efort. În fiecare prelegere simt că dau ceva din mine, din sufletul meu. Poate de aceea şi am trac la începutul fiecărui curs. Voi reuşi oare să fac înţeles un capitol? Nu stau oare studenţii fără folos în bănci, ascultînd o înşiruire de noţiuni expuse incilcit? Rămîne-va oare ceva din ce mă străduiesc să le transmit în prelegerea de azi? Întotdeauna, după prelegere, am impresia că ar fi putut fi mai bine, că am fost prea distant, că nu am subliniat anumite lucruri esenţiale sau că am insistat prea mult asupra unora fără importanţă. Mă frămînt şi înainte şi după oricare prelegere. Dar toate acestea îmi fac plăcere şi nu aş da meseria de profesor pe nimic în lume.

Cred că prelegerea este pentru profesor un mijloc — poate cel mai sigur — de a se verifica pe el însuşi, de a impulsiona investigarea ştiinţifică a tinerilor pe drumul minunat al cunoaşterii.

EMISIUNI NOI ÎN PROGRAMELE TEATRALE ŞI MUZICALE ALE RADIOULUI

În acest an radiodifuziunea noastră îşi continuă eforturile de diversificare a emisiunilor, de abordare a unor noi sfere tematice şi modalităţi specific radiofonice.

În primul rînd este prevăzut un ciclu de emisiuni de „teatru-serial". Scenariile vor reprezenta dramatizări după opere ale prozei clasice şi contemporane româneşti şi străine. Fiecare dramatizare urmează să se transmită în cîte 6 emisiuni a 20 minute. Se pregătesc primele emisiuni de „teatru-serial" după romanele „Zodia Cancerului" de Mihail Sadoveanu, „Străinul" de Albert Camus, „Aurul negru" de Cezar Petrescu, „Tănase Scatiu" de Duiliu Zamfirescu, „Ursita" de Bogdan Petriceicu Haşdeu. Un alt ciclu teatral, menit să răspundă unor importante cerinţe cultural-educative, va fi alcătuit din „biografii romanţate", care vor populariza unele figuri din trecutul istoric sau cultural. Primele emisiuni din acest ciclu vor fi consacrate lui Traian Vuia, Emil Racoviţă, Alexandru Lăpuşneanu, Edgar Allan Poe, Richard Sorge. S-a reluat o emisiune cu caracter didactic, de mare ajutor în predarea istoriei literaturii române: „Radiodifuziunea în sprijinul şcolii". În cadrul ei s-au transmis şi se vor transmite „Răzvan şi Vidra" de Haşdeu, „Antigona" de Sofocle, „O noapte furtunoasă" şi „O scrisoare pierdută" de I. L. Caragiale etc. Un rol important în formarea culturii teatrale a auditorului radiofonic îl vor juca ciclurile „Maeştri ai dramaturgiei româneşti" şi „Clasici ai dramaturgiei universale".

Un punct de atracţie pentru ascultători îl constituie transmisiile de la teatrele de operă din Bucureşti şi din ţară, prezente pe undă în fiecare vineri seara, reactualizîndu-se astfel o frumoasă tradiţie a radioului românesc. Sub titlurile „Muzica şi literatura", „Muzica şi natura", „Muzica şi pictura", „Muzica şi dansul", „Muzica şi teatrul" se transmit zilnic — între orele 17,30—18, pe programul I — emisiuni de largă accesibilitate. În pregătirea celui de-al IV-lea Concurs şi Festival „George Enescu" radiodifuziunea îşi propune să transmită ciclurile: „Cu Enescu de-a lungul vieţii şi creaţiei sale" şi „Aşa l-am cunoscut" (mărturii ale artiştilor noştri şi ale marilor muzicieni de peste hotare).

Amatorii muzicii uşoare vor putea asculta o nouă emisiune: „Expoziţia de muzică uşoară". La acestea se vor adăuga emisiunile tradiţionale de mare popularitate: „La microfon melodia preferată", „Estrada duminicală", „Melodii-magazin", „Istoria unui cîntec" etc.

V. B.

concerte

Cvartetul „Cantabile", alcătuit din Lucian Rogulski (vioara I), Helmuth Schneider (vioara a II-a), Otto Georges Roth (violă) şi Tiberiu Ungureanu (violoncel) interpretează astă-seară, în sala mică a Palatului, Cvartetul nr. 1 în Do major de Ion Dumitrescu, Trei idile de Franck Bridge şi Cvartetul nr. 1 op. 51 în do minor de Brahms. Concertul începe la ora 20.

Tovarășul Ilie Verdeț a primit pe președintele delegației guvernamentale comerciale a R. P. Chineze

Prim-vicepreședintele Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România, Ilie Verdeț, a primit marți pe președintele delegației guvernamentale comerciale a R. P. Chineze, Tzia Si, locțiitor al ministrului comerțului exterior, cu care a avut o convorbire prietenească.

Au fost de față Gheorghe Cioară, ministrul comerțului exterior, Valentin Steriopol, adjunct al ministrului, președintele delegației guvernamentale comerciale a Republicii Socialiste România, precum și Li Bin, însărcinat cu afaceri ad-interim al R. P. Chineze la București, și membri ai celor două delegații.

(Agerpres)

Semnarea acordului privind schimbul de mărfuri și plățile pe 1967 între România și R. P. Chineză

În urma tratativelor dintre delegația guvernamentală comercială a Republicii Socialiste România și delegația guvernamentală comercială a Republicii Populare Chineze, care au avut loc într-o atmosferă de prietenie și înțelegere reciprocă, la 14 februarie s-a semnat la București Acordul privind schimbul de mărfuri și plățile între cele două țări pe anul 1967.

Pe baza acordului, volumul schimburilor comerciale dintre Republica Socialistă România și Republica Populară Chineză va continua să crească în anul 1967 față de volumul schimburilor anului precedent.

România va livra utilaj petrolier și piese de schimb pentru utilaj petrolier, autocamioane, cargouri, țevi de oțel, produse petroliere, produse chimice și alte mărfuri.

R. P. Chineză va livra laminate de oțel, plăcuțe de metal dur, mașini-unelte, produse minerale, produse chimice, textile, bunuri de consum și alte mărfuri.

Din partea română, acordul a fost semnat de Valentin Steriopol, adjunct al ministrului comerțului exterior, iar din partea chineză de Tzia Si, locțiitor al ministrului comerțului exterior.

La semnare au participat Gheorghe Cioară, ministrul comerțului exterior, Alexandru Albescu, adjunct al ministrului, precum și Li Bin, însărcinat cu afaceri ad-interim al R. P. Chineze la București. Au fost prezenți, de asemenea, membrii celor două delegații.

La amiază, Valentin Steriopol a oferit în cinstea delegației guvernamentale comerciale a R. P. Chineze un dejun în saloanele Hotelului Athenée Palace.

(Agerpres)

ÎNTOARCEREA TOVARĂȘULUI CORNELIU MĂNESCU DIN BELGIA

Ministrul afacerilor externe, Corneliu Mănescu, s-a înapoiat marți la amiază în Capitală, venind din Belgia, unde a făcut o vizită oficială la invitația ministrului afacerilor externe al acestei țări, Pierre Harmel.

Printre persoanele oficiale care l-au întîmpinat la sosire în Gara de Nord, se aflau miniștri și funcționari superiori din Ministerul Afacerilor Externe, șefii misiunilor diplomatice ale Belgiei, Austriei și R. P. Ungare. (Agerpres)

Constituirea Consiliului pomiculturii

În anii cincinalului, pomicultura urmează să fie extinsă la peste 400 000 ha, iar producția de fructe să crească la cel puțin 1 400 000 tone. În acest scop este necesară stabilirea unor măsuri eficiente și aplicarea lor cu competență în organizarea livezilor. Multe din aceste măsuri au fost stabilite la Consfătuirea pe țară a pomicultorilor care a avut loc în toamna anului trecut. S-a propus atunci, între altele, constituirea Consiliului pomiculturii ca organ consultativ al Consiliului Superior al Agriculturii.

Ședința de constituire a Consiliului pomiculturii, care a avut loc marți, a fost deschisă de Nicolae Giosan, președintele Consiliului Superior al Agriculturii. Din consiliu fac parte oameni de știință din institute de cercetări și învățămînt agricol superior, stațiuni experimentale, specialiști de la Consiliul Superior al Agriculturii și Uniunea Națională a Cooperativelor Agricole de Producție, din regiuni și raioane. El este chemat să contribuie la elaborarea celor mai potrivite măsuri pentru creșterea producției de fructe, îmbunătățirea sortimentului și calității fructelor, concentrarea și specializarea producției pe bazine și unități, promovarea tehnicii noi în pomicultură. De asemenea, Consiliul va da sugestii privind orientarea și dezvoltarea cercetărilor științifice și introducerea în practică a rezultatelor științifice și a experienței înaintate.

Pentru ca extinderea plantațiilor să se desfășoare în concordanță cu cerințele concentrării și specializării producției, au fost împuterniciți în fiecare regiune specialiștii care vor aviza înființarea noilor plantații, alegerea terenurilor, amplasarea speciilor, stabilirea sortimentului și a sistemului de cultură a pomilor.

În prima ședință de lucru, Consiliul pomiculturii a analizat măsurile întreprinse pentru extinderea noilor plantații în acest an, precum și sarcinile de dezvoltare a plantațiilor intensive în perioada 1967—1970. S-a adoptat, totodată, planul de muncă al Consiliului pe anul 1967.

(Agerpres)

Cronica zilei

Ambasadorul R. P. Polone la București, Wieslaw Sobierajski, a organizat marți seara la sediul ambasadei o întîlnire prietenească cu prilejul vizitei în țara noastră a scriitorului Jaroslaw Iwaszkiewicz, președintele Uniunii Scriitorilor din Polonia.

Au luat parte acad. Zaharia Stancu, președintele Uniunii Scriitorilor, Alexandru Balaci, vicepreședinte al Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă, scriitori din Capitală, funcționari superiori din Ministerul Afacerilor Externe.

★

Marți seara, Compania liniilor aeriene austriece „AUA" a oferit un cocteil în saloanele hotelului „Athenée Palace", cu prilejul deschiderii unei agenții în Capitală.

★

În cadrul unei reuniuni colegiale, ce a avut loc marți seara la Casa oamenilor de știință, a fost sărbătorit dr. Ion Popescu-Zeletin, membru corespondent al Academiei, cu prilejul împlinirii vîrstei de 60 de ani. Participanții — membri ai prezidiului Academiei, academicieni și alți oameni de știință — au felicitat călduros pe sărbătorit, i-au urat viață îndelungată și noi succese în activitatea viitoare, pentru progresul științei românești. (Agerpres)

Plenara Uniunii Arhitecților

Numeroasele probleme actuale ale esteticii arhitecturale contemporane românești au constituit tema plenarei Uniunii arhitecților, desfășurată în Capitală în zilele de luni și marți.

La lucrările ei au participat arhitecți și ingineri din întreaga țară, membri ai conducerii Comitetului de Stat pentru Construcții, Arhitectură și Sistematizare, reprezentanți ai unor institute centrale de proiectări, cadre didactice din învățămîntul superior de specialitate.

Referatele și discuțiile au subliniat realizările obținute în domeniul arhitecturii și urbanismului. În același timp, ele au scos în evidență necesitatea ridicării pe o treaptă mai înaltă a creației arhitecturale. Mai mulți vorbitori, referindu-se la criticile juste aduse în ultimul timp unor ansambluri de locuințe, au arătat că evitarea pe viitor a monotoniei și uniformității noilor cartiere este strîns legată de lărgirea gamei de proiecte tip și în special a proiectelor directive, care permit proiectanților abordarea unor soluții cît mai variate și ingenioase, o mai substanțială contribuție creatoare, personală. În același scop s-a reliefat importanța studierii și folosirii elementelor de folclor în activitatea de proiectare și a altor tradiții valoroase în acest domeniu.

Folosirea mai eficientă a cadrelor de proiectanți și extinderea concursurilor ca metodă de participare largă a arhitecților în alegerea celor mai valoroase soluții ale noilor construcții au constituit obiectul altor propuneri făcute de vorbitori. Totodată, plenara a scos în relief necesitatea unei mai strînse colaborări între arhitecți, cercetători, constructori și artiști plastici pentru realizarea unei arhitecturi corespunzătoare cerințelor. În cadrul lucrărilor plenarei, o atenție deosebită a fost acordată îndeplinirii de către arhitecți a sarcinilor stabilite de recenta Consfătuire consacrată activității de proiectare în domeniul construcțiilor, legate nemijlocit de eficiența și economicitatea noilor investiții.

★

La Casa Arhitectului din București a avut loc ședința Comitetului de conducere al Uniunii Arhitecților, care a dezbătut activitatea din 1966 și a adoptat planul de muncă al Uniunii pe 1967. Cu acest prilej, Comitetul de conducere a decernat premiile Uniunii Arhitecților pentru lucrări de arhitectură și urbanism realizate în 1966. Premiul anual în valoare de 20 000 lei a fost acordat colectivului de arhitecți condus de Dinu Hariton și Gheorghe Colea pentru ansamblul de locuințe „Drumul Taberei" din București. Au mai fost acordate alte șase premii în valoare totală de 50 000 lei, precum și mențiuni totalizînd 30 000 lei. (Agerpres)

Lucrări pe probleme de protecția muncii

Comitetul de Stat pentru Protecția Muncii a editat recent un album, cuprinzînd reproduceri de afișe, planșe și pliante, grupate după specificul diverselor ramuri de producție. Executat în condiții grafice deosebite, „Albumul de materiale de propagandă vizuală pentru protecția muncii", prima lucrare de acest fel apărută în țara noastră, este menit să contribuie la stimularea atît a instituțiilor elaboratoare, cît și a creatorilor din acest domeniu în realizarea a cît mai multe materiale noi și eficiente, dedicate prevenirii accidentelor de muncă și combaterii îmbolnăvirilor profesionale.

Totodată, în „Editura politică" a apărut broșura intitulată „Forme și mijloace de propagandă a protecției muncii", de ing. Iosif Ionescu, vicepreședinte al Comitetului de Stat pentru Protecția Muncii. Lucrarea cuprinde o seamă de capitole privind instructajul de protecția muncii, forme și mijloace de propagandă vizuală, auditivă și audiovizuală, rolul cabinetului de protecția muncii, învățămîntul de protecția muncii și importanța documentării în acest domeniu. (Agerpres)

INIMI CALDE LA CERCUL POLAR

Însemnări de călătorie din Finlanda

Un ocean de pădure divizat într-o puzderie de parcele — astfel îți apare Finlanda, de la mii de metri înălțime. Masivele pădуroase sînt brăzdate de fîșii albastre-cenușii de apă care desenează conturul insulelor. 70 la sută din teritoriu este acoperit de păduri. Lemnul stă la temelia economiei naționale.

Prima cunoștință cu Helsinki mi-a dezvăluit însă preferința finlandezilor pentru beton și sticlă. Capitala finlandeză, situată în sudul unei peninsule, are toate atributele unui oraș modern, în plină construcție. Blocuri zvelte de 10—12 etaje, construite recent, se încadrează armonios într-un ansamblu arhitectural cu clădirile mai vechi din Piața Senatului, impunătoare masive de granit.

Contururile capitalei depășesc ceea ce se prevedea cu ani în urmă în schițele arhitecților. În jurul capitalei s-au ridicat orășele-satelit, care se dezvoltă ca unități de sine stătătoare.

La Otaniemi, ca și la Tapiola, și în alte orășele-pilot, ai impresia că ceea ce vezi este rodul unui concurs la care arhitecții s-au întrecut în a da frîu fanteziei pentru a prezenta în machetă planurile lor de modernizare a capitalei.

Mai stăruitoare decît aceste impresii — înfățișate sumar aici — sînt cele legate direct de activitatea mea în Finlanda. Am sosit la Helsinki la invitația Institutului de fizică teoretică. La acest institut, care funcționează pe lîngă Universitatea din Helsinki, am ținut o serie de prelegeri, alături de cercetători și oameni de știință din alte țări, invitați, de asemenea, pe anumite perioade. Institutul are caracter post-universitar și prezintă în fața tinerilor cercetători finlandezi ultimele lucrări de fizică teoretică, prilejuindu-le un contact direct cu autori ai unor studii de actualitate, care prezintă interes pentru direcțiile de cercetare din Finlanda. Scopul principal al acestui institut este de a forma și dezvolta o școală proprie în domeniul fizicii teoretice.

Timpul petrecut în Finlanda mi-a oferit prilejul să cunosc îndeaproape preocupările savanților finlandezi, atenția pe care o acordă autoritățile cercetării științifice. Am vizitat numeroase laboratoare și am fost impresionat de aparatura modernă cu care sînt dotate. La Institutul politehnic de la Otaniemi am întîlnit un grup de cercetători pasionați, de profesori care pregătesc cu perseverență pe viitorii ingineri. Aici există și o secție de tehnică nucleară și un reactor experimental. O preocupare deosebită o constituie pregătirea de specialiști pentru o viitoare centrală atomo-electrică. În Finlanda toate căderile de apă sînt deja exploatate, iar pentru dezvoltarea centralelor termice nu există disponibilități. De aceea, se acordă o mare atenție tehnicii nucleare, transformării energiei atomice în energie electrică cu ajutorul unei centrale de mare putere.

Pentru că am amintit despre atenția de care se bucură cercetarea științifică aș vrea să mai adaug că numeroase întreprinderi industriale organizează o adevărată goană după cercetători. Pentru ele laboratoarele proprii de cercetări sînt o necesitate vitală. Ținerea la curent cu ultimele descoperiri, aplicarea unor procedee tehnologice noi în producție este strict necesară pentru asigurarea unui ritm competitiv de dezvoltare industrială.

Este un lucru cunoscut că Finlanda se numără astăzi printre țările dezvoltate din Europa. Rezultatele obținute în anii postbelici au transformat-o dintr-o țară înapoiată, cu o economie unilaterală, într-o țară industrializată; dintr-o țară care cu ani în urmă exporta lemn brut, într-una care produce echipament industrial pentru prelucrarea lemnului, concurînd cu alte mari firme occidentale. Mai mult chiar, în prezent Finlanda importă lemn brut pe care-l prelucrează pentru export.

Impresia dominantă pe care ți-o lasă cunoașterea acestei țări, a harnicului ei popor, este dorința de a ține porțile deschise pentru contactul cu tot ceea ce este nou în lumea științei și tehnicii. Chiar în timpul cît m-am aflat la Helsinki, directorul Institutului de fizică teoretică, prof. K. V. Laurikainen, s-a deplasat la București. La întoarcere am stat îndelung de vorbă. Dl. Laurikainen a făcut aprecieri călduroase referitor la stadiul cercetării științifice în țara noastră, a condițiilor existente pentru lucrătorii din acest domeniu. Dar, înainte de toate, d-sa a ținut să sublinieze posibilitățile încă insuficient explorate pentru dezvoltarea schimburilor cultural-științifice dintre România și Finlanda, dezvoltarea multilaterală a colaborării dintre țările noastre

Dr. Aurel SĂNDULESCU
Institutul de Fizică Atomică București

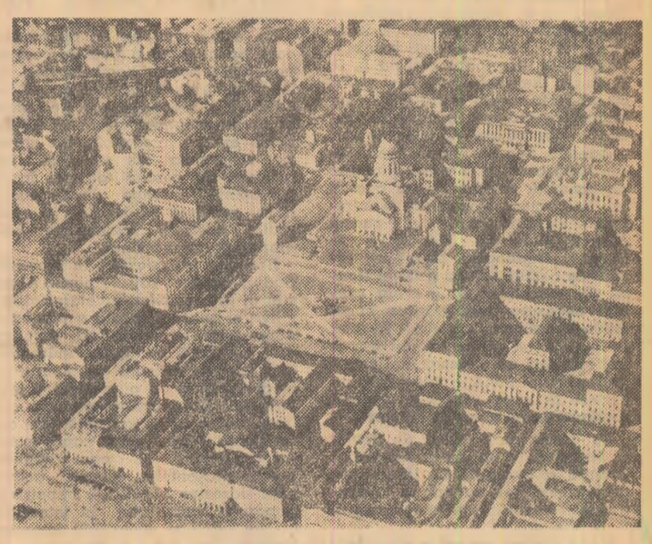

Helsinki. Piața Senatorilor

SPORT

Au început campionatele de patinaj artistic

La patinoarul artificial Floreasca din Capitală au început campionatele republicane de patinaj artistic. După efectuarea figurilor obligatorii, la categoria juniori mici conduc M. Popescu (Constructorul) și Anca Tănase (Școala sportivă nr. 2), iar la categoria copii Doina Mitricică (Școala sportivă nr. 2) și O. Goga (Dinamo București). Cîștigătorii vor fi cunoscuți astăzi, odată cu desfășurarea figurilor libere.

În cîteva rînduri

● Echipa de fotbal Steaua București a jucat aseară în Berlinul occidental cu formația germană B.S.C. Hertha. Meciul, la care au asistat 5 000 de spectatori, s-a încheiat cu scorul de 2—0 (2—0) în favoarea fotbaliștilor români. Golurile au fost marcate de Voinea și Constantin.

● Fostul campion mondial de box la cat, grea Floyd Patersson și-a făcu reintrarea, întîlnindu-l la Miami Beach pe Willie Johnson. Net superior, Patersson a învins prin k o în rundul 3. Este a 45-a victorie a lui Patersson în cariera sa de profesionist, în cursul căreia a susținut 50 de întîlniri (a pierdut 5 meciuri : două la Clay, două la Liston și unul la suedezul Johansson).

● A 64-a ediție a campionatelor internaționale de tenis pe teren acoperit ale S.U.A. a început la Salisbury (Maryland) cu participarea a 40 de jucători din 15 țări. Rezultate din primul tur : Riessen (S.U.A.) — Beust (Franța) 6—4, 6—4, Mandarino (Brazilia) — Maso (Italia) 6—0, 6—2, Barnes (Brazilia) — Kalo (Grecia) 6—4, 6—4, Ulrich (Danemarca) — Lara (Mexic) 6—4, 8—6, Drysdale (Africa de sud) — Schloss (S.U.A.) 6—3, 6—1. Orantes (Spania) l-a învins cu 6—4, 7—5 pe Ion Țiriac (România).

● Meciul amical de fotbal F C Bordeaux — Dinamo Zagreb, desfășurat la Bordeaux, s-a încheiat cu victoria fotbaliștilor francezi la scorul de 3—1 (2—0).

Viitorul campion
Foto : A. Cartojan

Funeraliile tovarășului Teodor Rudenco

Marți după-amiază au avut loc funeraliile tovarășului Teodor Rudenco, vechi militant al mișcării muncitorești din țara noastră.

Sicriul cu corpul neînsuflețit al tovarășului Teodor Rudenco a fost depus în sala Casei de cultură a tineretului din raionul „30 Decembrie". Numeroși tovarăși de luptă ai defunctului, activiști de partid, oameni ai muncii din întreprinderi și instituții din Capitală au venit să-și ia rămas bun de la cel dispărut.

La catafalcul înconjurat de numeroase coroane de flori au făcut de gardă activiști de partid, vechi militanți ai mișcării muncitorești din țara noastră, cadre didactice din învățămîntul superior, oameni ai muncii.

Înhumarea a avut loc la cimitirul Bellu. Luînd cuvîntul, tovarășii Gheorghe Mihoc, rectorul Universității din București, și prof. univ. Mihai Novicov au evocat activitatea desfășurată de tovarășul Teodor Rudenco și i-au adus un ultim omagiu.

În sunetele Internaționalei a avut loc apoi ceremonia înhumării.

(Agerpres)

vremea

Timpul probabil pentru zilele de 16, 17 și 18 februarie. În țară : Vremea se menține friguroasă, mai ales la începutul intervalului. Cerul va fi variabil, mai mult noros. Vor cădea ninsori locale. Vînt slab, pînă la potrivit. Temperatura în creștere ușoară. Minimele vor fi cuprinse între minus 15 și minus 5 grade, iar maximele între minus 6 și plus 4 grade. Ceață locală. **În București :** Vremea se menține friguroasă, mai ales la începutul intervalului. Cerul va fi schimbător. Vînt slab, pînă la potrivit din vest. Temperatura va crește ușor către sfîrșitul intervalului.

Continuăm publicarea, după revistele „Der Stern" și „Paris Match", a unor fragmente din cartea lui William Manchester „Moartea unui președinte". În fragmentul din numărul anterior s-a relatat despre incidentele ce s-au produs în spitalul Parkland, cînd medicul legist s-a opus scoaterii cadavrului lui John Kennedy din incinta spitalului înaintea efectuării autopsiei.

MOARTEA UNUI PREȘEDINTE

răsfoind presa străină

Cînd personalul însoțitor închise ușa avionului Air Force One, Jacqueline Kennedy dori să rămînă cîteva minute singură. Gîndul îi fugi spre acea ultimă dată cînd stătuse cu Jack, numai ei doi, în cabina particulară. I se păru că ar fi locul cel mai nimerit pentru a-și recîștiga stăpînirea de sine. Călcînd ușor, ea parcurse culoarul slab luminat. Deoarece considera cabina de dormit drept încăperea ei particulară, nu bătu la ușă. Apăsă pur și simplu pe clanță și deschise ușa. Înăuntru se afla Lyndon B. Johnson, care stătea întins pe pătura de pe cușetă și dicta Mariei Fehmer (secretară a lui Johnson). Noul președinte se ridică greoi și trecu grăbit prin fața ei. Maria își adună blocul de stenograme și creioanele și-l urmă pe Johnson.

Tensiunea insuportabilă care de două ore pusese stăpînire pe toți cei ce se aflau în avion începu, la mulți, să se atenueze treptat. Banchetul care urma să aibă loc la Trade Mart fusese contramandat și acum le era foame. Johnson își comandă o supă. După ce o înghiți și împinse la o parte farfuria, oftă : „Am impresia că de azi dimineață a trecut un an întreg".

Între timp, Godfrey McHugh (general din suita prezidențială) se îndreptă spre cabina piloților. El nu-i observă nici pe Johnson, nici pe lady Bird ; era stăpînit de un singur gînd. Acum, cînd trupul lui Kennedy se afla la bord, avionul trebuia să decoleze neîntîrziat. Cînd ajunse în carlingă, auzi cu ușurare un uruit cunoscut : Jim Swindal, pilotul, pornise, din proprie inițiativă, motorul nr. 3, un semn că decolarea era iminentă. Godfrey strigă în carlingă: „Decolați ! Președintele se află la bord !"

În realitate, la bord se aflau doi președinți — de acest lucru Godfrey McHugh nu-și dădu seama. Hotărîrea lui Johnson de a depune jurămîntul la Dallas urma însă să scoată în evidență tensiunea inevitabilă dintre adepții lui Johnson și ai lui Kennedy.

În ultimele două ore, oamenii din suita lui Kennedy pierduseră un președinte și apoi trebuiseră să lupte pentru a putea scoate sicriul său din spital. Nervii lor erau încordați pînă la extrem. Spre cinstea lor însă, trebuie spus că, în cursul acelor ore, adepții lui Kennedy nu-și exteriorizaseră profunda jignire de care erau cuprinși. Pentru că își dădeau seama că dacă vor recunoaște în public că între ei și noul guvern relațiile nu erau perfecte, vor face un deserviciu țării lor.

Echipajul lui Swindal, mereu foarte mîndru de viteza cu care putea să decoleze, datorită unui continuu antrenament, încercă acum să reducă și mai mult acest timp ; Godfrey McHugh presupunea deci că, după pornirea primului motor, avionul va fi cît se poate de repede gata de decolare și se va înălța în văzduh. Așa se întîmpla întotdeauna. Acum însă lucrurile aveau să decurgă altfel.

Johnson îl chemă la el pe șeful serviciului de presă, al cărui calm îl impresionase încă la spitalul Parkland Memorial, și-l rugă să preia conducerea pregătirilor pentru întîmpinarea Sarahei Hughes (judecătoarea de pace din Dallas) „Trebuie să depun aici jurămîntul — îl explică Johnson lui Mac Hilduff — am vorbit cu ministrul justiției". Mac se puse imediat în mișcare. Zborul spre Washington trebuia amînat.

„Nu are nici o importanță ce spun alții. Dă-i drumul !" — ordonă McHugh. El avea gradul de general, Swindal — doar de colonel. McHugh se întoarse și se îndreptă spre fundul avionului, convins că pilotul îi va da ascultare.

Între timp, Johnson se interesă la Mac Hilduff dacă erau prezenți fotografii. Apoi se retrase în spălătorul cabinei de dormit pentru a-și schimba cămașa și a se pieptăna.

În spitalul Parkland Memorial, Johnson acceptase un rol subordonat... Între timp însă, își dădu seamă de întreaga însemnătate a evenimentelor petrecute. În propriii săi ochi, el era acum președintele Johnson.

În cabina de la coada avionului zăpușeala creștea continuu. Jacqueline Kennedy spuse : „E atît de cald. Să plecăm".

„N-ai dat dispozițiile necesare ?" — îl întrebă Ken O'Donnel pe McHugh.

„Da, dar Mac Hilduff a dat alte dispoziții. Mă duc să văd".

În cabina telegrafiștilor îl întîlni pe Hilduff. Mac respira din greu. El se ocupa de toate amănuntele, printre care de strîngerea unui grup de reporteri, îl aduse pe fotograful Casei Albe, Cecil Stoughton, îl instrui în vederea actului solemn.

„Ce se întîmplă aici ?" — îl interogă Godfrey.

„Îi așteptăm pe reprezentanții presei".

„La dracu cu presa ! Trebuie să plecăm".

„Trebuie să așteptăm bagajele Lady-ei Bird. N-au sosit încă".

„Cum ? Ea se află în avionul ei".

„Nu, este aici. Așteptăm un judecător texan — o doamnă".

Cînd McHugh se întoarse în partea posterioară a avionului, Ken O'Donnel îl întrebă : „Ei ?"

„Nu știu ce s-a întîmplat. Așteptăm o judecătoare, niște reporteri și bagajele doamnei Johnson", enumeră Godfrey.

Fața lui O'Donnell se încruntă, trăsăturile sale deveniră dure. „Du-te imediat în față !"

„Acum plecăm cu siguranță" — promise McHugh cu multă hotărîre. În caz de nevoie, îl va da la o parte pe Swindal și va pilota el însuși avionul.

Dar încă pe culoar, în fața cabinei de dormit, începu să șovăie.

McHugh povesti mai tîrziu că a parcurs de cinci ori distanța de la un capăt la celălalt al avionului, pînă ce a aflat de ce stăteau acolo.

Lary O'Brien (din suită) intră în cabina consilierilor. Auzi cum cineva o întrebă pe Marie Fehmer dacă a bătut la mașină, pentru președinte, formula jurămîntului.

Aproximativ în același timp, O'Donnell auzi întîmplător o convorbire în salon și desluși cuvintele : „Avem nevoie de un fotograf și așteptăm un judecător". Într-un mod dureros, O'Donnell își dădu seama despre ce era vorba.

Acum, pentru nimic în lume conflictul nu mai putea fi evitat. Pentru oamenii din anturajul lui Kennedy activitatea de pe bordul avionului Air Force One se învîrtea în jurul unui singur om : șeful lor, care nu mai era în viață. Deoarece nu mai putea da nici un fel de dispoziții, toată lumea privea spre doamna Kennedy, care împărtășea dorința lor de a părăsi Dallas-ul și care, ca și ei, era nedumerită de întîrzierea ce se producea. Atitudinea adepților lui Johnson era exact opusă. Youngblood o exprimă într-o singură propoziție, cînd declară : „Cînd boss-ul va spune să decolăm, atunci vom decola".

Vezi „Scînteia" din 13, 18, 20 ianuarie, 1, 11 și 12 februarie.

viaţa internaţională

Reluarea bombardamentelor americane împotriva R. D. Vietnam

HANOI 14 (Agerpres). — Formaţiuni ale forţelor militare aeriene americane au pătruns marţi din nou în spaţiul aerian al R. D. Vietnam. Avioanele americane au bombardat şi mitraliat provinciile populate Quang Binh, Nghe An, Thanh Hoa şi Ha Tinh.

WASHINGTON 14 (Agerpres). — Preşedintele S.U.A., Lyndon Johnson, a făcut luni o declaraţie în care reafirmă poziţia Statelor Unite cu privire la agresiunea din Vietnam şi confirmă intenţia S.U.A. de a continua bombardamentele aeriene şi alte acţiuni militare împotriva Republicii Democrate Vietnam.

PROFUNDĂ DEZAPROBARE ÎN OPINIA PUBLICĂ

După cum se ştie, recent autorităţile americane au declarat că, în legătură cu Anul nou vietnamez, au suspendat bombardamentele asupra teritoriului R. D. Vietnam. Marţi dimineaţa, escadrile ale aviaţiei americane au pătruns însă din nou în spaţiul aerian nord-vietnamez, bombardînd şi mitraliind centre populate, obiective economice, poduri, şosele, instituţii culturale, continuînd astfel războiul de agresiune împotriva R. D. Vietnam.

Vestea reluării bombardamentelor americane şi declaraţia făcută luni de preşedintele S.U.A., în legătură cu continuarea războiului împotriva poporului vietnamez, au făcut imediat înconjurul pămîntului, provocînd o adîncă dezaprobare în rîndurile opiniei publice internaţionale. Numeroase glasuri de protest s-au ridicat împotriva noului act agresiv care sfidează voinţa popoarelor din întreaga lume.

Agenţiile de presă transmit din Washington că William Fulbright, preşedintele Comisiei senatoriale pentru afacerile externe, a declarat: **„Regret că americanii se dovedesc incapabili să ducă lucrurile spre o reglementare a problemei vietnameze".** La rîndul său, senatorul Ernest Gruening a declarat: **„Continuarea bombardamentelor este un lucru prost. S.U.A. nu au obţinut nimic prin bombardamentele care durează de doi ani. Dimpotrivă, rezistenţa nord-vietnamezilor s-a întărit, războiul s-a prelungit, iar S.U.A. s-au înfundat şi mai mult în mlaştină".** Senatorul Robert Kennedy a subliniat că **„regretă profund că guvernul american a hotărît continuarea bombardamentelor asupra Vietnamului de nord".**

Secretarul general al O.N.U., U Thant, şi-a exprimat **„profunda dezamăgire"** în legătură cu hotărîrea de a se continua bombardamentele americane asupra R. D. Vietnam. Reprezentanţii a peste 60 de state membre ale O.N.U. au criticat continuarea bombardamentelor — apreciază Agenţia Reuter.

Agenţia France Presse transmite din Londra că, la cererea grupului parlamentar laburist, marţi a avut loc în Camera Comunelor o întrunire extraordinară în cadrul căreia premierul Wilson a afirmat: **„Deplingem faptul că încetarea ostilităţilor cu prilejul Noului An vietnamez nu a creat condiţii necesare unui progres în direcţia tratativelor".** Tot din Londra se anunţă că circa 100 de deputaţi laburişti au adresat luni seara preşedintelui S.U.A. o telegramă de protest în care **„deplîng profund continuarea bombardamentelor".**

La Roma, un purtător de cuvînt al Ministerului italian al Afacerilor Externe a declarat că Italia **„regretă"** hotărîrea cu privire la continuarea bombardamentelor asupra R. D. Vietnam.

Noile acţiuni agresive au stîrnit o profundă indignare în rîndul diferitelor categorii ale populaţiei din numeroase ţări. Sub lozinca **„Să înceteze războiul împotriva poporului vietnamez"**, a avut loc în oraşul Frankfurt pe Main o demonstraţie organizată de Uniunea studenţilor socialişti şi Uniunea studenţilor liberali. O delegaţie a demonstranţilor a înmînat unui reprezentant al consulatului american o petiţie în care se cere ca Statele Unite să înceteze acţiunile militare în Vietnam.

Numeroase luări de poziţie au fost publicate în presa occidentală de ieri: Ziarul „Figaro" scrie: **„S.U.A. nu au dat dovadă de răbdare şi reluarea bombardamentelor va nemulţumi opinia internaţională".** Chiar şi ziarul american „New York Times" a publicat marţi un editorial în care scrie că Johnson **„a închis una din uşile păcii atunci cînd a ordonat continuarea bombardamentelor".**

Opinia publică din România a luat cunoştinţă cu profundă dezaprobare de vestea reluării bombardamentelor americane asupra R. D. Vietnam. Poporul român, pe deplin solidar cu lupta dreaptă a poporului vietnamez pentru libertate, independenţă şi unitatea patriei sale, condamnă cu toată energia acţiunile agresive ale Statelor Unite împotriva Vietnamului eroic. Aceste acţiuni nu pot înfrînge voinţa de luptă a poporului vietnamez pentru apărarea dreptului său sacru de a hotărî singur asupra soartei sale. Despre ce dorinţă de a găsi căi pentru soluţionarea paşnică a problemei vietnameze poate fi vorba, din moment ce declaraţiile despre intenţiile de pace ale autorităţilor americane sînt însoţite de noi acte de agresiune împotriva poporului vietnamez?

Nu există nici un fel de justificare pe care să o poată accepta popoarele pentru bombardarea unui stat suveran, care-şi apără libertatea şi independenţa. Reluarea bombardamentelor atestă că S.U.A. perseverează în războiul lor agresiv, condamnat din ce în ce mai puternic de cercuri tot mai largi ale opiniei publice din întreaga lume, continuă să încalce în mod brutal normele elementare ale dreptului internaţional.

Aşa cum au declarat în repetate rînduri conducătorii de partid şi de stat ai ţării noastre, încetarea definitivă şi necondiţionată a bombardamentelor împotriva R. D. Vietnam este o cerinţă pe deplin îndreptăţită. Această măsură se impune în mod stringent ca o premiză a soluţionării problemei vietnameze. Întreaga omenire progresistă cere cu insistenţă să se pună capăt pentru totdeauna şi necondiţionat bombardamentelor, tuturor acţiunilor agresive ale S.U.A. împotriva poporului vietnamez, în interesul cauzei păcii şi securităţii internaţionale.

AL. CAMPEANU

„Ne pronunţăm pentru deplina suveranitate a ţărilor africane"

Declaraţia comună a şefilor de state din Africa centrală şi răsăriteană

KINSHASA 14 (Agerpres). — Marţi s-au încheiat lucrările Conferinţei şefilor de state din Africa centrală şi răsăriteană. La sfîrşitul reuniunii, participanţii au adoptat o declaraţie comună în care menţionează că scopul principal al acestei întruniri a fost examinarea unor probleme referitoare la lupta ţărilor africane pentru cucerirea independenţei lor economice şi pentru eliberarea teritoriilor care se mai află încă sub dominaţie colonială.

Reprezentanţii celor zece state participante, se spune în declaraţie, şi-au reafirmat sprijinul total faţă de lupta pe care guvernul de la Kinshasa o duce împotriva societăţii belgiene Union Minière du Haut Katanga. „Ne pronunţăm pentru deplina suveranitate a ţărilor africane şi ne opunem oricăror presiuni de ordin politic sau economic care urmăresc ştirbirea acestei suveranităţi", se spune în declaraţie.

O atenţie deosebită a fost acordată examinării luptei de eliberare din ţările aflate încă sub dominaţie străină, toţi participanţii afirmîndu-şi sprijinul deplin faţă de mişcările de eliberare naţională.

Situaţia din Rhodesia, care este vecină cu trei dintre ţările participante, s-a situat, de asemenea, în centrul atenţiei. În acest sens, declaraţia finală menţionează că toţi participanţii la conferinţă au condamnat Marea Britanie pentru atitudinea şovăielnică şi pasivă adoptată faţă de colonia rebelă.

La încheierea conferinţei s-a hotărît crearea a două comisii care urmează să examineze problemele puse de dezvoltarea comunicaţiilor şi transporturilor dintre ţările africane, precum şi o serie de aspecte referitoare la asigurarea securităţii statelor continentului negru.

Convenţie româno-franceză

PARIS 14. — Corespondentul Agerpres, Georges Dascal, transmite: La 13 februarie 1967 s-a semnat la Paris o Convenţie veterinară între guvernele Republicii Socialiste România şi Republicii Franceze. Din partea română, convenţia a fost semnată de prof. D. Davidescu, vicepreşedinte al Consiliului Superior al Agriculturii, iar din partea franceză de dl. Gilbert de Chambrun, directorul Convenţiilor administrative din Ministerul Afacerilor Externe. Convenţia este menită să faciliteze schimburile de animale şi produse animale şi să dezvolte cooperarea în domeniul veterinar între cele două state. La semnarea convenţiei au asistat Victor Dimitriu, ambasadorul României la Paris, şi funcţionari superiori ai Consiliului Superior al Agriculturii din România şi ai Ministerului Agriculturii din Franţa.

COMISIA PREGĂTITOARE PENTRU DENUCLEARIZAREA AMERICII LATINE

Cuvîntul reprezentantului român

CIUDAD DE MEXICO 14 (Agerpres). — Cu ocazia încheierii lucrărilor Comisiei pregătitoare pentru denuclearizarea Americii Latine, care a avut loc în capitala Mexicului între 31 ianuarie şi 13 februarie, a luat cuvîntul şi reprezentantul Republicii Socialiste România, ambasadorul Gheorghe Diaconescu, care a participat la această reuniune în calitate de observator.

Valoarea generală a creării unei zone denuclearizate în America Latină — a spus vorbitorul — este bine ilustrată chiar în preambulul proiectului de tratat, încheiat ca o expresie a dorinţei ţărilor care fac parte din această zonă de a contribui, în măsura posibilităţilor lor, la încetarea cursei înarmărilor şi în special a înarmării nucleare şi de a consolida o pace mondială bazată pe egalitatea suverană a statelor, respect reciproc şi relaţii de bună vecinătate.

Pornind de la premisa că stabilirea de zone denuclearizate, întărită prin angajamentul statelor nucleare de a nu folosi niciodată arma atomică contra statelor nenucleare, ar constitui o măsură tranzitorie utilă în direcţia dezarmării nucleare — a arătat în continuare vorbitorul — România s-a pronunţat în favoarea creării unor asemenea zone în Europa, în America Latină, în Africa şi în alte regiuni ale lumii.

În acelaşi spirit, guvernul României s-a alăturat iniţiativei ţărilor Americii Latine, acordîndu-le la Naţiunile Unite întregul său sprijin.

După recentele evenimente din Aden, patrulele militare colonialiste suspectează chiar şi pe copii

Vizita preşedintelui Tito în Austria

VIENA 14 (Agerpres). La dineul oferit în cinstea preşedintelui R.S.F. Iugoslavia, Iosip Broz Tito, preşedintele Austriei, Franz Jonas, a subliniat că sistemele politice şi economice deosebite ale celor două ţări nu au constituit un obstacol în calea restabilirii condiţiilor firesti ale bunei vecinătăţi şi îmbunătăţirii treptate a relaţiilor.

La rîndul său, preşedintele Tito a arătat că au fost rezolvate aproape toate problemele deschise şi cele două ţări colaborează intens pe plan politic, economic, cultural, ştiinţific etc. Vorbind despre însemnătatea politicii de coexistenţă paşnică, el a spus că majoritatea ţărilor europene acceptă principiul rezolvării paşnice a problemelor internaţionale existente şi înţeleg necesitatea colaborării pe baza egalităţii în drepturi, menţionînd că destinderea încordării internaţionale este începutul unui proces care deschide noi perspective pentru colaborarea generală în Europa.

ECRAN

INVENŢIA LUI VINCI *Universitatea din Massachusetts a anunţat descoperirea, la biblioteca naţională din Madrid, a două manuscrise ale lui Leonardo da Vinci, cuprinzînd 700 de pagini de note scrise invers (descifrabile într-o oglindă) şi 200 planuri de elemente arhitecturale, aparate mecanice şi maşini zburătoare. Manuscrisele, pierdute spre sfîrşitul secolului al XVIII-lea, au fost regăsite de Jules Piccus, profesor de limbi romanice la Universitatea Amherst. Manuscrisele conţin invenţii, ca de pildă, lanţul de bicicletă, care nu au fost atribuite niciodată lui Leonardo da Vinci.*

PERFORMANŢĂ *Arhiva naţională de filme din Ottawa a efectuat un sondaj pentru desemnarea celei mai bune comedii cinematografice, care să fie prezentată la Festivalul filmelor de comedie din capitala Canadei la 1 aprilie. În unanimitate criticii din peste 40 de ţări au ales filmul lui Charlie Chaplin „Goana după aur", turnat acum 42 de ani. O performanţă valoroasă, care nu decurge din titlul filmului...*

MOŢIUNEA *În Camera comunelor a fost introdusă moţiunea doamnei Mary Riggins, preşedinta organizaţiei femeilor britanice „Good Housekeep" prin care se cerea adoptarea unei legi relativ la bărbaţii căsătoriţi. Iată ce trebuia să prevadă legea: „fiecare bărbat căsătorit să fie obligat a-şi tatua pe deget un inel", pentru a nu se mai putea folosi de trucul cu „verigheta în buzunarul vestei". Tocmai în momentul cînd deputata se simţea în culmea gloriei, cineva îi şopteşte: „uitaţi că parlamentarii sînt în marea majoritate bărbaţi?"*

ATENA. Consiliul municipal al capitalei Greciei a aprobat şi sancţionat convenţia realizată între oraşele Bucureşti şi Atena, pentru organizarea, în cadrul acordului cultural dintre România şi Grecia, a unor manifestări cultural-artistice în cele două capitale.

RIO DE JANEIRO. Printr-un decret al preşedintelui Castello Branco, 9 ofiţeri brazilieni au fost sancţionaţi sub învinuirea de „activităţi subversive". Şapte dintre ei au fost scoşi din armată şi privaţi pe timp de zece ani de drepturile lor civile. Noua serie de „epurări" ordonată de Castello Branco s-a extins şi asupra unor funcţionari superiori din Ministerul de Externe brazilian.

MOSCOVA. După cum transmite agenţia TASS, la 14 februarie, la Moscova, a sosit o delegaţie guvernamentală a R.P.D. Coreene, în frunte cu Kim Ir, membru al Prezidiului Comitetului Politic al C.C. al Partidului Muncii din Coreea, prim-vicepreşedinte al Cabinetului de Miniştri.

TOKIO. Miercuri încep lucrările sesiunii Dietei japoneze după recentele alegeri pentru Camera inferioară. Ea va dura 136 de zile. Agenţia Kyodo anunţă că primul ministru, Eisaku Sato, a avut în cursul zilei de marţi o reuniune cu şefii unor partide de opoziţie pentru a le cunoaşte părerea în legătură cu formarea unui nou cabinet.

SANAA. Ministerul Afacerilor Externe al Yemenului a anunţat că avioane britanice au violat luni spaţiul aerian yemenit în regiunea Kotoba. Declaraţia cuprinde un protest serios împotriva repetatelor acţiuni de acest gen, calificîndu-le drept „o încălcare a dreptului internaţional".

NEW YORK. Comitetul O.N.U. pentru folosirea în scopuri paşnice a spaţiului cosmic a recomandat amînarea cu aproximativ un an a Conferinţei pentru cercetarea şi folosirea în scopuri paşnice a spaţiului cosmic, care urma să aibă loc la Viena în septembrie 1967.

WASHINGTON. Împăratul Etiopiei, Haile Selassie I, a sosit luni la Washington pentru o vizită oficială de două zile.

PARIS. La 14 februarie, la Paris s-au încheiat lucrările celei de-a 6-a Comisii mixte franco-sovietice pentru colaborare culturală şi tehnico-ştiinţifică. A fost elaborat programul colaborării culturale dintre Franţa şi U.R.S.S. pe anii 1967—1968.

MOSCOVA. La 14 februarie, în Uniunea Sovietică a fost lansat satelitul artificial al Pămîntului „Cosmos-142". La bordul satelitului a fost instalată aparatură ştiinţifică pentru explorarea spaţiului cosmic.

Turneul comunitar al premierului britanic

Escală la Bonn

BONN 14 (Agerpres). — Primul ministru britanic, Harold Wilson, însoţit de ministrul de externe, George Brown, a sosit marţi seara la Bonn, a patra escală în cadrul vastului său turneu de sondare a perspectivelor aderării Angliei la C.E.E. Wilson va avea întrevederi cu cancelarul vest-german Kiesinger şi cu alte oficialităţi de la Bonn, asupra diverselor probleme pe care le implică eventuala aderiune a Marii Britanii la Piaţa Comună.

În ajunul sosirii la Bonn a primului ministru britanic, un purtător de cuvînt al guvernului vest-german a reamintit că R.F.G. nu se opune, în principiu, aderării Angliei la C.E.E.

(Urmare din pag. I)

Referindu-ne la timpuri mai recente, înainte de tumultul produs de campania electorală a opoziţionistului ad-hoc, generalul Humberto-Delgado *), Salazar şi miniştrii săi, prin violarea cea mai flagrantă a oricărei legalităţi, au revocat dispoziţiile constituţionale care prevedeau alegerea preşedintelui prin vot direct şi universal, stabilind ca aceasta să se facă de către un colegiu electoral format din elemente credincioase guvernului şi numit prin hotărîre guvernamentală.

În pofida teroarei antipopulare care este apanajul regimului salazarist, poporul s-a ridicat la luptă înfruntînd baionetele P.I.D.E., cum s-a întîmplat pe străzile oraşelor Lisabona şi Porto. Numai dezechilibrul dintre forţele care s-au înfruntat au permis ca victoria să fie de partea dictaturii. Totodată însă, în Angola izbucni o răscoală pregătită cu chibzuinţă în clandestinitate: a fost prima ridicare a populaţiei coloniale. Cu toate că mişcarea eroilor angolezi nu şi-a atins de îndată dezideratele, tot pe atît de adevărat este că ea a avut repercusiuni ce merită să le subliniem, pentru a înţelege adevărata natură a problemei portugheze.

La începutul răscoalei din Angola, în acest teritoriu nu existau forţe militare ale metropolei pregătite să înfrunte o luptă de asemenea proporţii. Atunci preşedintele Consiliului de miniştri a ordonat de urgenţă trimiterea de întăriri, precum şi o mobilizare imediată. Fostul ministru al apărării, generalul Botelho Moniz, cu un ultim scrupul de conştiinţă, a expus, într-o şedinţă a cabinetului opinia sa, sintetizată mai tîrziu într-o scrisoare adresată mareşalului Craveiro Lopes în următorii termeni: „Am împiedicat, pînă unde a fost posibil, trimiterea de întăriri, fiind ferm convins — şi astăzi faptele o demonstrează! — că problema Angolei este politică şi nu militară... Astăzi, exilat şi neputincios, sînt un observator pasiv". Armata a intrat astfel într-o nouă fază de acţiuni, în vederea „apărării intereselor naţionale superioare". Încă odată mecanismul agresor funcţionează, legiferînd măsuri represive, între care menţionăm doar introducerea pedepsei cu moartea pentru cazuri de dezertare, precum şi acordarea de puteri speciale poliţiei secrete pentru a controla armata.

Agitaţia populară a continuat totuşi; intensificarea represiunilor poliţieneşti n-a reuşit să înăbuşe activitatea forţelor progresiste, solidare cu lupta de eliberare din colonii, acţiunile forţelor patriotice, ale maselor muncitoare, ale intelectualităţii şi universitarilor cu toate pierderile de vieţi sau privaţiunile de libertate. Zilnic, oamenii cu vederi progresiste, care aşi că regimul nu a putut rezolva niciuna din problemele naţionale, semnatarii apelului cer reîntronarea libertăţii opiniilor, de asociere şi întrunire, încetarea „tiraniei şi încălcării legalităţii de către puterea executivă". Un guvern provizoriu, se spune în apel, ar trebui să fie numit de preşedinte pînă la primele alegeri. Această acţiune, plină de curaj, s-a bucurat de un larg răsunet, activizînd fără doar şi poate diferite straturi ale populaţiei. Nu e deci de mirare că poliţia secretă a pornit de îndată la atac, procedînd la arestări şi întemniţări.

Această ofensivă poliţienească pare a se fi concentrat în ultimele săptămîni în sectorul oamenilor de

Portugalia – o chestiune de ordin uman

piră la eliberarea ţării de dictatura tiranică, sînt torturaţi la Lisabona şi Porto, la Luanda, Lourenço, Marques sau oriunde există vreun detaşament al temutei poliţii secrete.

Este un fapt notoriu, de nedezminţit că astăzi opoziţia portugheză se află în plină mişcare. Nu voi da decît un singur exemplu în acest sens, întrucît în el se reflectă ca într-o oglindă situaţia de criză în care se află dictatura salazaristă. Nu de mult, un număr de 118 personalităţi portugheze, între care jurişti, medici, scriitori şi actori — trecînd peste toate opreliştile — s-au adresat preşedintelui republicii, amiralul Thomaz, cerînd, într-un apel difuzat la Lisabona, demisia imediată a lui Salazar. Nu este singurul deziderat, exprimat în numele opiniei publice portugheze. Subliniind în continuare că doctrina oficială a dictaturii s-a dovedit a fi falimentară litere şi de artă, în rîndurile cărora acţiunea forţelor opoziţioniste nu putea să nu trezească numeroase manifestări de simpatie. Astfel, s-a intensificat arestarea sau persecutarea unor scriitori de seamă, printre care sînt de notat Ferreira de Castro, cel mai mare scriitor portughez în viaţă, Monteiro, Natalia Correia, a unor actori ca Maria Barronso etc.; din ce în ce mai des echipe de poliţişti confiscă şi împiedică apariţia unor lucrări. Astfel de acţiuni nu vor reuşi însă să înăbuşe glasurile care se ridică împotriva dictaturii din Portugalia.

Frontul de eliberare naţională şi colonială (F.L.N.C.), aflat în rîndurile largi ale opoziţiei, îşi propune ca sarcină să arate lumii întregi adevăratele tentacule ale colonialismului şi subtentaculele ascunse ale regimului din Portugalia şi va face acest lucru, în ciuda tuturor condiţiilor vitrege.

*) *Acesta a fost asasinat în urmă cu doi ani de către agenţi ai P.I.D.E.*

OLANDA ÎN FAŢA URNELOR

Campania electorală olandeză s-a încheiat. Astăzi, toţi alegătorii înscrişi sînt chemaţi la urne pentru a-şi da voturile candidaţilor preferaţi. Cine vor fi ei, reprezentanţii căror partide politice? Cum se vor redistribui locurile în noua adunare legislativă aleasă? Sînt întrebări la care numai rezultatele definitive ale despuierii scrutinului le vor da răspuns. Important este însă faptul că alegerile extraordinare de astăzi trebuie să-şi dea verdictul asupra actualei coaliţii guvernamentale şi, în special, asupra politicii interne şi externe a cabinetului. În mod normal, alegerile erau programate pentru luna mai. Dar criza politică declanşată în octombrie trecut — şi care a ţinut 39 de zile — a precipitat lucrurile. Pentru a se găsi o ieşire din criză, s-a acceptat provizoriu constituirea unui guvern de coaliţie, condus de Jelle Zijlstra — lider al partidului calvin — şi căruia i s-a alăturat partidul catolic; aceste partide deţineau în parlament mai puţin de jumătate din numărul locurilor. Guvernul minoritar a fost însărcinat cu soluţionarea problemelor curente, dizolvarea Camerei Deputaţilor şi pregătirea alegerilor legislative fixate pentru 15 februarie.

În timp ce partidele politice îşi dispută întîietatea electorală, observatorii caută să descifreze cu ajutorul sondajelor publice şansele fiecărui combatant. Procedînd la o excludere din concurs a celor aproximativ 20 de mici grupări — apărute în campania electorală ca ciupercile după ploaie şi, deci, de o valoare politică nesemnificativă, pasageră — ei iau în considerare partidele tradiţionale care polarizează în jurul lor marea majoritate a electoratului. Adică acele partide care în prezent deţin un număr important de locuri în parlament: catolic — 50, socialist — 43, liberal — 16, calvin — 13, creştin-istoric — 16. Din totalul de 153 locuri, aceste cinci grupări însumează 138. Diverşi specialişti în sondaje publice fac pronosticuri în ce priveşte şansele primelor două întrucît ele au ponderea cea mai mare, indicînd o uşoară creştere a numărului de simpatizanţi ai partidului socialist în dauna celui catolic. Deplasarea de forţe între socialişti şi catolici va fi însă neconcludentă. „Sistemul reprezentării proporţionale — afirmă corespondentul din Haga al ziarului „Le Monde" — va împiedica schimbările brutale în ciuda nonconformismului pe care l-ar putea afişa tinerii alegători nemulţumiţi de influenţa neo-blşnuită a problemelor politicii externe cum este, de pildă, problema vietnameză, asupra reacţiei unei părţi a corpului electoral". Catolicii, despre care se vorbeşte că vor rămîne şi în viitoarea coaliţie, primesc reproşuri că nu-şi precizează poziţia: dacă se vor ralia cu socialiştii sau cu liberalii, ale căror programe sînt sensibil diferite. Se evocă împrejurările din octombrie cînd şeful grupului catolic, Schmelzer, prin votul de neîncredere introdus în cameră, a provocat căderea cabinetului Cals compus din socialişti şi catolici. Aşa încît înfruntarea de astăzi îmbracă aspectul unei bătălii între socialişti şi catolici pentru cît mai multe locuri în parlament. Calculele observatorilor făcute pînă în ajunul scrutinului acordă din acest punct de vedere mai multe şanse partidului socialist. Pe de altă parte, din capitala Olandei se mai face cunoscut că guvernul Zijlstra a introduş o serie de restricţii asupra posibilităţilor de cîştig ale firmelor particulare de pe urma cercetărilor şi exploatării bogăţiilor naturale din Marea Nordului. Această reglementare, introdusă în plină campanie electorală, a fost primită cu ostilitate de firmele angajate în extragerea petrolului din zona nordică. Deoarece problema în cauză a constituit una din temele propagandei electorale a socialiştilor, mulţi comentatori se întreabă dacă măsura nu a fost luată pentru a scădea din şansele acestora. Oricum, alegerile sînt alegeri. Rezultatele vor confirma de partea cui înclină victoria. Problema care se pune însă este alta. O dată regăsită formula guvernamentală, ce măsuri se vor preconiza pentru rezolvarea dificultăţilor, economice în primul rînd, care confruntă azi Olanda şi care alimentează de ani de zile instabilitatea politică?

Nicolae POPOVICI

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti, Piaţa „Scînteii". Tel. 17 60 10, 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poştale, factorii poştali şi difuzorii voluntari din întreprinderi şi instituţii. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii